

Iskaj vsak četrtek in velja s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 82 D, pol leta 16 D, četrta leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročnina se pošlje na upravitelstvo »Slov. Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje vnaprej. — Telefon interurban št. 113.

Posrednikova številka stane 1-50 din.

Polletna plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije s poštnine proste.

Cekovni račun poštne urada Ljubljana 10.600. Telefon interurb. št. 118.

49. številka.

MARIBOR, dne 19. novembra 1925.

59. letnik.

Za tebe gre!

V teh dneh, 20., 21. in 22. novembra se vrši v Mariboru tehnično-prosvetni tečaj, v ponedeljek, dne 23. nov. dopoldne pa občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Zdi se nam umestno, da spregovorimo ob tej priliki nekaj besedi o našem prosvetnem delu s posebnim ozirom na stremenje in veliko kulturno važnost Prosvetne zveze za naše slovensko ljudstvo.

Ce pregledamo delovanje v Prosvetni zvezi včlanjenih društev, vidimo, da delujejo člani nekaterih društev z veliko navdušenostjo in z občudovanja vredno požrtvovalnostjo za procvit ljudske izobrazbe in vzgoje, da zidajo celo v teh težkih časih s svojo jekleno voljo in neumornim trudom nove društvene domove. Na drugi strani pa vidimo, da je v nekaterih krajih še mnogo brezbriznosti, malodušja in nezanimanja za tako važno zadevo, kot je ljudska izobrazba, in tem slednjim naj pred vsem veljajo naše besede.

Mnogokrat slišimo od ljudi samih ugovore: Kaj je treba društva, kaj bom od tega imel, mar grem raje v gostilno in se bom tam ob kupici vina in v veseli družbi zabaval; kaj bom imel od predavanja, za svoje potrebe znam dovolj itd. Pri drugih zopet vidimo, da jim je vseeno, koga in kaj poslušajo, da pritrjujejo celo govorniku, oziroma predavatelju, ki govori proti Bogu in verskim resnicam, da verujejo raje brezverskim naukom, ki slonijo na različnih teorijah in hipotezah, ki so od danes do jutri, kot pa večnoveljavnim, neizpodbitnim resnicam, ki jih uči Kristusova cerkev. In tako se dogaja, da že mnogi odpadajo od Boga, od svojega Stvarnika in se udajajo brezbriznosti in brezverstvu; ta pogubonosni duh se razširja med naše delavstvo, pa tudi že med naše kmetjsko ljudstvo; saj vemo, da skušajo nekatera društva, ki so vse prej, kot pa katoliška; zanesti tega duha med široke sloje s predavanji, z neprimernimi igrami in veseljami, predvsem pa s protiverskimi knjigami.

Gre za tebe, gre za tvojo srečo! Največja tvoja sreča pa je tvoja vera v posmrtnost, v Boga, ker »na tej zemlji smo le popotniki, ki iščemo večno domovino« (sv. apostol Pavel). Kdor ti skuša iztrgati iz tvojega srca najdražji zaklad, to je sv. vero, ta je tvoj največji sovražnik. Da se to ne zgodi, je treba obrambe in boja. Prva in najbolj poklicana za to vzvišeno nalogo je katoliška cerkev, o kateri pravi protestantovski učenjak, profesor Harnack: »Samo ena ustanova je, ki je zmogla, človeštvo pripeljati zopet k boljši bodočnosti: Katoliška cerkev.« V drugi vrsti pa vršijo to lepo nalogo katoliška prosvetna in izobraževalna društva, oziroma njih matica, Prosvetna zveza. Naloga Prosvetne zveze ni samo zbirati pregledniške pole, ampak pred vsem v soglasju s cerkveno oblastjo razširjevati in utrje-

vati med našim slovenskim ljudstvom začrtani kulturni program, katerega podlaga je katoliško svetovno prepričanje. Njeno stremenje je gre za tem, da se rane, zadane dušam našega ljudstva vsled svetovne vojne, kmalu zacelijo, da se ljudstvo prerodi v duhu Slomškovega in Krekovega, teh dveh naših največjih učiteljev in vzgojiteljev. V dosego tega vzvišenega namena priredi Prosvetna zveza letošnji tehnično-prosvetni tečaj in njemu spominu bo posvečena tudi akademija v nedeljo, dne 22. t. m., popoldne. Prirejajo pa naj tudi vsa katoliška prosvetna in izobraževalna društva slične prireditve, ali vsaj predavanja v tekočem letu o Slomšku in Kreku, da bo šla, kot mogočen val, misel verske obnove, narodnega preroda k poštenosti in izgubljenega občestva, medsebojne ljubezni in spoštovanja med najširše sloje, posebno pa med našo mladino.

Poleg tega vzvišenega namena pa bo Prosvetna zveza še nadalje posvečala svojo skrb izvedbi podrobne organizacije, skrbela bo za dobro in podučno ljudsko čtivo in igre, kakor tudi za podučna, socialna in gospodarska predavanja, zavedajoč se, da služijo tudi tuzemeljske dobrine v dosego večnega namena.

Ako pa hočemo to doseči, tedaj mora izginiti iz naših vrst brezbriznost in malodušje, vsak, star ali mlad, delavec, gospod ali kmetovalec, naj bo član katoliškega prosvetnega, izobraževalnega ali bralnega društva v svoji župniji, vsak naj po svojih močeh dela in s tem svojim delom pripomore do zgradbe močne katoliške prosvetne organizacije. —n.

Občinskim odborom in okrajnim zastopom v preudarek.

(Piše poslanec J. Vesenjaki.)

Čas je tu, ko občine in okrajji, sploh samoupravne korporacije, v kolikor jih še imamo, delajo in predlagajo svoje proračune. Kmetijsko leto končuje, kar se kaže posebej v tem, da gospodarji in uslužbenci, dekle, hlapci, viničarji, sklepajo svoja dosedanja razmerja ter jih urejujejo z novimi pogodbami. Ob tem času, ko gospodar s svojo družino najbolj pregleda sadove svojega truda in dela, ter mu srce igra v tihem zanosu in veselju ob uspehu, ali pa v trpki žalosti ob neuspehu, je tudi primerno in potrebno, da se razgovorimo malo o odškodnini in o pomoči v sili v slučaju elementarnih nezdod.

ničujejo takega, ki sprejema denar od drugih, sam pa nič ne dela.

Obenem s tem spoznanjem pa se mu je rodila tudi velika skrb, kako si bo denar služil. Saj ni znal za nobeno delo prijeti.

Arnot ga je sicer tolažil in mu dopovedoval, da ima več ko dovolj za oba, pa Trzan je bil rahločuten človek in ni hotel denarja zastoj. Dejal je, da se bo učil delati in da si bo sam zaslužil kar potrebuje za življenje.

Zato je končno vesel vtaknil v žep tistih v stavi pridobljenih deset tisoč frankov, ki bodo, tako je pravil Arnot, za nekaj časa zadostovali.

V tem je prišel denar za Arnota iz Pariza, ki sta nanj celi mesec čakala.

Arnot je najel lično jadrnico, jo založil z živžem, streljivom in drugimi potrebnimi rečmi za dober mesec vožnje do Trzanove kočice in nazaj v naselbino. Tudi lopato in sekiro sta vzela seboj.

Stroške je prevzel Arnot sam, češ on kot zastopnik francoske vojne mornarice ima edini pravico in dolžnost skrbeti, da pridejo spet nazaj v prave roke reči, ki so bile ukradene v območju francoskih kolonij.

In lepega mirnega jutra sta polna veselih nad odjadrala iz pristanišča ter se obrnila na jug — iskat Porterjev zaklad.

Potovala sta vseskozi blizu obrežja. Morje bilo mirno, nič posebnega nista doživela medpotom, razen da sta vsa srečna in zadovoljna uživala sveži morski zrak in lepoto jasnih južnih noči. Trzanu so bile dosedaj lepote in krasote narave sama po sebi umljiva stvar, ni se brigal zanje, šele Arnot ga je naučil opazovati naravo in ceniti njeno lepoto.

Bistrooki Trzan je bil prvi, ki je po štirinajst dnevi vožnji proti večeru zagledal obrise znanega obrežja in

Letošnja škoda in odškodnina.

Iz vlade in narodne skupščine preko časopisja se je oznanjalo, da se ceni škoda, ki so jo letos povzročile povodnji, pozebe, toča itd. v naši državi na okroglo tisoč milijonov dinarjev. Za direktno pomoč prizadetim je finančni minister dovolil tri milijone dinarjev. Računajmo k temu še odpis in olajšave državnih davkov z okroglo 30 milijoni dinarjev, pa imamo vse, kar država na upravo po izjavi finančnega ministra hoče in za more dati prizadetim državljanom. Celotno ostalo ogromno izgubo pa si morajo prizadeti državljan ali prizadati ali kriti iz dohodkov, ki so jih imeli prejšnja leta, ali pa delajo dolg v upu na boljšo prihodnost.

Prazni upi.

Leto za letom se prizadeti obračajo na vlado s prošnjami, zahtevajo posredovanja od poslancev in si delajo navadno prazne upe. Finančni minister kot nekak najvišji državni gospodar pravi: odpisem primeren procent državnega zemljiškega davka, upoštevati hočem zmanjšane dohodke pri osebni dohodnini, toda odškodnine ne dam v polni meri, ker nisem za državo vsega čistega dohodka pobral ob ugodnih letinah. Podpore ne dam redno, temveč v skrajni sili. Ljudje se lahko zavarujejo. Takšne odgovore sem često dobil jaz in tudi poslanci vseh strank brez izjeme. Zato so upi tistih prazni, ki računajo le na državno podporo.

Kako zmanjšati težave?

Sredstva, zmanjšati ob elementarni nesreči težave, so zelo raznovrstna in več ali manj prikladna. Za danes pa hočem opozoriti na eno izmed glavnih, ki se pri nas še ni uporabljalo. Že naslov pove, kam merim. Pri našem občinskem in okrajnem gospodarstvu bomo tudi morali začeti računati na to, da gospodarji v slabih letinah in posebej ob težkih nezdodah ne morejo plačevati ne samo državnega davka, temveč tudi ne občinskih in okrajnih doklad. Če upravičeno zahtevajo odpis državnega davka, zahtevajo pač lahko, da tudi občina in okraj dasta olajšave.

Praktičen vzgled.

Gospodar v občini A. plača 100 D državnega zemljiškega davka. Občina pobira 200 odstotkov doklad, okraj pa 300 odstotkov. Ako ni elementarne nezdode, mora torej gospodar plačati 100 in 200 in 300, skupaj 600 dinarjev letnega davka z dokladami. Pobije mu toca in škoda se ceni na tri četrtnine pridelka. Komisija škodo ugotovi, poslanec pritiska in fin. minister po svojih davčnih organih odpiše res tri četrtnine davka. Občinske in okrajne doklade pa ostanejo. Kaj je uspeh?

svojo kočico. Solnce je tonilo, ko sta spravljal jadrnico v naravni zaliv in stopila na suho.

Prenočila sta v koči. Vse reči sta našla prav tako, kakor sta je pred par meseci zapustila. Nihče ni medtem prišel v kočico.

Drugo jutro je Trzan odložil vso nepotrebno obleko, ki bi ga utegnila ovirati na potovanju, vzel lopato in se po dolgem času spet svobodno zavijtel v veje svojih domačih gozdnih velikanov.

Globoko v džunglo je bil namenjen, na mično travnato livado, ki jo je namakal droben potočič in ki so jo obdajali orjaki džungle, prepleteni z neprodirno mrežo srbota, slaka, divje trte in bršljana. Nikdar še ni stopila človeška noga na to planico razen Trzanova, le člani Kršakovskega rodu so po njej lenarili, se igrali, pretepali in pasli.

Spet je zagrabilo Trzana hrepenenje po svobodi, ko je hitel po znanih potih visoko gori v zapletenem vejstvu pragozda, spomini so se mu vzbujali na mladostna leta, nazaj si je želel neomejene prostosti in divje samote.

Pa topot je kmalu premagal skušnjavo. Saj je šel po zaklad tistega starega moža, ki je bil oče Inin. Ko pride v Ameriko, ne bo prišel praznih rok —

Ta misel ga je podžgala, da je še hitreje potoval. Prej ko dobi zaklad, prej bo odpotoval čez veliko morje, prej bo videl belo dekle, na katero je neprestano mislil.

Ure in ure je potoval, ni se zmenil za Saboro, ki se je plazila za svojim plenom globoko spodaj po goščavi, ni se brigal za hreščeče glasove, ki so mu oddalec prihajali na uho. Njegovi nekdanji tovariši so se tam nekje preganjali in kregali —. Ni mu bilo več zanje, saj ni spadal več med nje —.

Ustavil se je na solnčni livadi.

LISTEK.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angloški pisatelj E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Kar nemogoče se mu je zdelo, da bi bil njegov prijatelj tako naglo opravil z levom, — pa še s takim borim, ubogim orožjem. In ogromno levovo truplo je nosil na ramenih kakor kdo drug pet tednov staro jagnje!

Vsi so obkolili Trzana in ga obsipavali z radoznalimi vprašanji.

Trzan pa se je prezirljivo smehljaj.

Njihovo čudenje se mu je prav tako smešno zdelo kakor če bi kdo mesarja hvalil, ker je kravo ubil. Pač ni bilo vredno izgubljati besede —. Kolikokrat je že ubil Numo ali pa Saboro ali pa Šito, — pa še se zmenil ni za to!

Toda v očeh lovcev je bil Trzan velik junak — in bili so lovci vmes, ki so se že poskusili z levom!

Povrh pa je Trzan dobil stavo in deset tisoč frankov.

Ni jih sicer hotel, pa Arnot je silil, naj jih vzame. In Trzan jih je res shranil.

Tistih deset tisoč frankov, to je bil Trzanov prvi zaslužek.

Toliko je že bil med svetom, da je spoznal vrednost denarja in moč neznatnih papirčkov in okroglih kosov bele in rumene kovine, ki so neprestano krožili med ljudmi in potovali iz roke v roko. Vedel je, da človek brez denarja v svetu ne more živeti, pa tudi to je vedel, da si mora človek denar zaslužiti in da ljudje za-

Gospodar plača le 75 dinarjev manj. Če bi odpisala tudi občina tri četrtine, pa bi plačal le 150 dinarjev in ne 600. To pa se že pozna. Toda tu je nemogoče gospodariti posebej občini, ker ta mora imeti potreben znesek, predviden v proračunu.

Kako odpomoči?

Prav nikakor drugače ne gre, kakor da občina, odnosno okrajni zastop postavi v svoj letni proračun za takšen slučaj poseben znesek, iz katerega si ustvarja sklad za slučaj elementarnih nezgod. To pa je po krajevnih potrebah zelo različno, gotovo pa povsod izpeljivo. Iz dolgoletnih izkušenj recimo znamo, da je pozeba in toča čisto gotovo povprečno vsako peto leto vsaj do polovice poškoduje občine zgornjega Ptujkega polja, osobito še okolico Cirkovce, Fram in sosedne. Razmeroma enako nekatere občine v Halozah in v Dravski dolini nad Mariborom. Nekoliko manj že spod. Ptujsko polje in Slovenske gorice, a najmanj okolico St. Jurja ob južni železnici in nekatere druge kraje. Te občine bi torej morale redno vsako leto postaviti za sklad proti elementarnim nezgodam okroglo eno petino, odnosno eno sedmino, odnosno eno desetino itd. svojih dohodkov. Iz zbranega sklada bi potem krile svoje potrebe v slučaju nezgode, doklade pa bi občanom lahko odpisale v isti meri kakor država.

Ker okraj nikakor ni v celoti prizadet, mu ne bi bilo potrebno odstotno staviti v proračun toliko, kakor občinam, temveč k večjemu nekako 10—20 odstotkov pa bi tudi lahko odpisal doklade, kakor država. Ta način ne zahteva novega uradništva, ne novih predpisov, nobenih novih vrst poslovanja in je najpreprostejša in najzanesljivejša samopomoč, odnosno olajšava prizadetim gospodarjem. Res je težko v letih, ki prinašajo povprečen redni pridelek nekoliko več plačati, kakor občina brezpogojno za svojo upravo in neodložljive potrebe rabi, toda še hujše je plačevati v slučaju, ko je pridelek malenkosten, ali se pa mora celo kupovati živež za ljudi in za živino. Tedaj plačevati še davek in doklade pa je še hujše! Večletne izkušnje bi okrajnim zastopom in občinskimi odbori omogočile že precej zanesljive kombinacije, jaz sem vzel najpreprostejši način na podlagi zemljiškega davka.

Druga sredstva.

Imamo seveda tudi druga sredstva za odpomoč. Tu je recimo letno zavarovanje, toda to izvršujejo sedaj ob velikih stroških le zasebne zavarovalne družbe. Ta način je razmeroma slab, ker so premije zelo visoke, saj morajo riskirati preveč družbe, zavarovalni agenti pa seveda hočejo imeti velik delež.

V Srbiji so imeli pred vojno takomenovane občinske koše, kamor je vsak občan-posesnik od svojega zrnja moral dati gotov znesek v skupno skladnico za slučaj slabe letine. Sedaj mislijo na to, da bi označena napravo obnovili.

Sedaj je čas.

Že v začetku sem rekel, da je sedaj ob sklepanju in predlaganju računov čas, da se na takšne reči misli. Samopomoč je najbolj zanesljiva, najlepša in zato premislite in poskusite!

Darujte za spomenik vojnim žrtvam, ki počivajo na pokopališču v Pobrežju pri Mariboru!

Prazna, tiha je ležala sredi pragozda. Zdelo se mu je, da je bil šele včeraj tu.

Tamle pod košatim velikanom je zakopal zabojo, dolgo dolgo je bilo temu —

Spustil se je na tla in pregledal prostor.

Trava ga je prerastla, sledu ni bilo videti, da je kdo pred mnogimi meseci tod kopal.

Zaklad je čakal nedotaknjen —

Trzan je zastavil lopato, naglo je delal, znoj ga je oblival, pa čez uro je bil zabojo odkopan.

Obrisal si je znojno čelo in ga zamišljen gledal.

Pred mnogimi meseci ga je prinesel sem, ni vedel tistikrat, kaj se skriva v njem.

Danes seveda je znal ceniti vrednost, ki je ležala v zaboju. Videl je v naselbini pri belih ljudeh, kaj velja eden sam tak okrogel košček rumene kovine. In koliko takih zlatov je bilo v zaboju —!

Celo neizmerno bogastvo, je zasodil ter premišljeval, kako srečen bo pač čudni stari mož, ko dobi toliko zlata. In belo dekle, ki je njegova hčerka — tudi ona bo srečna. Ali ga bodo veseli, ko pride s tolikim bogastvom v Ameriko —?

Pograbil je zabojo in si ga zadel na ramo. Štirje mornarji so se mučili z njim, ko so ga spravljali v jamo, zunaj na obali. Trzan ga je nesel, kakor kdo drug nese košaro kruha na rami. Stisnil je lopato pod pazduho in se napotil nazaj k morju.

Zvečer je bil že pri koči.

Arnot je gledal zabojo, ga zaman poskušal dvigniti, gledal prijatelja, zmajeval z glavo ter končno dejal:

»Strašen človek!»

Trzan se je nasmehnil, pograbil zabojo in ga nesel v koč.

Drugo jutro sta ga naložila na jadrnico in odplula nazaj proti severu.

Ponosna sem

na svoje belo perilo.

Kdor hoče imeti enako snežno-belo perilo, mora uporabljati samo najboljša pralna sredstva. Tako sredstvo pa je samo „Gazela“-milo.

GAZELA MILO

Strahote zadnje poplave v Sloveniji.

Slovenijo je pretekli teden strašno zadela šiba božja — V spomladnem in jesenskem času so sicer poplave nekaj običajnega, toda v tako velikanskem obsegu še niso dosedaj že zdavnaj nastopile in v mnogih krajih niti najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi tako divjale. Poleg povodnji so nastopile še druge naravne nesreče, zemeljski plazovi so napravili ogromno škodo.

Poplave je povzročilo dolgotrajno deževje, zlasti silovit naliv v sredo po noči. Takrat je deževalo neprestano celo noč, kot bi lilo iz škafa in že poprej nabrekle reke niso mogle več sprejeti novih pritokov vode. Potoki in reke so izstopile iz bregov in preplavile cele okraje. Poplave so divjale po celi državi, zlasti ob Savi in Dravi. Težko prizadeta je tudi Bosna in Srbija, velika nevarnost je pa pretela tudi Vojvodini. Sedaj izgleda, da je nevarnost novih nesreč že minila, ker prihajajo iz vseh krajev poročila, da vode padajo.

Poplava v Prekmurju.

Strašno je povodenj opustošila mariborsko oblast, bivšo Štajersko in Prekmurje. Najhujše je prizadeto Prekmurje, za njim Ljutomerski in ptujski okraj, Sotelska dolina,

Savinjska dolina in mariborski okraj. Za Prekmurje se lahko reče, da ga taka nesreča še ni nikoli zadela. Vsled strašnega naliva so izstopili vsi potoki in Mura je zalila celo pokrajino v višini več metrov. Strašen je bil pogled na ogromno blatno jezero, iz katerega so štrlele le drevesa in strehe od hiš, na katerih so se zbirale preplašene družine ter prezebajoč v najhujšem dežju čakale na pomoč brez hrane, v vedni nevarnosti, da jim voda izpodnese še edino oporo ter jih pogoltne. Po blatni vodi je plavala okrog njihova imovina, živina je v hlevih tulila in mukala v naraščajoči vodi, dokler ni utonila; kjer se je posrečilo, živino še pravočasno spraviti iz hlevov, je vseeno poginila, ker je voda narasla nad 2 metra ter ugonobila vse, kar se ni rešilo na drevesa ali strehe. Z mostovi in brvmi je napravila kratek obračun, odnesla jih je neznano kam. V Murski Soboti je voda porušila sedem hiš ter stala na ulicah v višini več metrov. Poplava je odrezala Prekmurje od ostalih krajev, ker je razdrla železniško progo in odnesla mostove. K sreči je še pravočasno privozil vlak z rešilnim osobljem — pionirji iz Ptuja, ki so pripeljali s seboj pontone. Poplava je zahtevala v Prekmurju tudi tri človeške žrtve, med temi postiljona, ki je utonil s konji vred med vožnjo v Veržej.

Enako občutno je prizadet tudi Ljutomerski okraj posebno del, ki leži ob Muri. Kot v Prekmurju, je tudi tu povodenj strašno divjala. Železniški nasip pri Veržejju so morali prekopati, da so napravili tako vodi odtok, ker bi drugače uničila vse severno od tam ležeče kraje.

Ni čuda, da je čutil utrujenost in da mu ni bilo za ničesar več.

Res je sicer bilo, njegove želje so se mu izpolnile.

Tam doli v džungli, že pred mnogimi leti, se mu je rodila želja, da bi prišel v svet, da bi videl vse tiste čudne in nepoznane reči, ki je o njih bral v knjigah. Hrepenel je po knjigah.

In hrepenenje se mu je izpolnilo.

Par tednov komaj je bil v Parizu, pa je videl in si pogledal vse, kar se je v tem času dalo videti. Prijatelj Arnot se je v resnici pošteno trudil z njim. Vsak dan ga je vzel seboj, danes v bogato knjižnico, jutri v muzej, pa spet v galerijo slik, v tovarne, k predavanju, vse mu je pokazal, vsak nov pojav mu je razložil.

Pa storil je zanj še več. Poslal ga je v šolo. In s tem je imel še prav posebne namene.

Trzan izpočetka o šoli in o sličnih rečeh ni hotel nič slišati. Že koj prvi dan po prihodu v Pariz je vprašal prijatelja, kod se pride v Ameriko in da hoče nemudoma odpotovati. Povedati pa ni mogel ali ni hotel, zakaj se mu tako mudi.

Pa prijatelj Arnot ni bil slep in tudi ne novinec v zadevah srca.

Že dolgo sem je bistro opazoval Trzana. Dobro se je še spominjal njegovih otožnih, žalostnih oči, polnih razočaranja, ko sta našla kočjo prazno. Hudo ga je nekaj ranilo tistikrat. Zato mu je ušel v džunglo, najbrž v prvem navalu razočaranja.

In kako redkobeseden je bil ko mu je prebral Inino pismo! Pa njegov nenadni sklep: »V Ameriko pojdem!« — Čisto razumljivo! Saj Ine ni pozabila navesti svojega naslova v pismu, pa še čisto točno in s posebno pripombo: »Povejte mu« — Trzanu — »da je Amerika moja domovina in v mestu Baltimore da stanujem.«

(Dalje prihoduje.)

Tri tedne pozneje sta se ukrcala na francoski parnik in odpotovala v Marseille. Odtam pa z železnico v Pariz.

IV.

Trzan v Parizu.

Trzan je sedel na verandi boulevardske kavarne, kadil cigareto in pil whisky. Dolgočasil se je in utrujen je bil, on, mož železnih živcev in silnih mišic, ki nikdar poprej ni poznal utrujenosti.

Sameval je.

Arnot je za nekaj dni odpotoval po opravkih. Zenoil se je namreč, poroka bi naj kmalu bila, pa je šel da obišče svojo nevesto. Tisti večer se je mislil vrniti, tako je pisal.

Znancev Trzan v Parizu še ni imel, še manj pa prijateljev. Zato je tiste dni sam posedal in postopal po mestu ter se dolgočasil. Misli pa so mu tembolj nemoteno uhajale nazaj k dogodkom zadnjih tednov.

Dobri Bog, koliko in kaj vse je doživel! Vožnja po morju na velikanskem parniku, ki je nosil par tisoč ljudi, velikanska mesta, ki jih je srečal na potu, vožnja z železnico od Marseilla do Pariza in vrhu vsega Pariz, — to je bilo preveč za naenkrat. Izpremembra je bila prenagla.

Ni bilo dolgo temu, da je še pohajal sam po samotni tihi džungli, živel v svežem, svobodnem zraku preprosto življenje človeka »na najnižji stopinji kulture«, kakor je pravil Arnot, storil je kar je hotel, šel je kamor je hotel, — sedaj po kratkih treh mesecih, brez vsakršnega prehoda, pa živi tu v vele mestu, sredi vrvenja in hrupa tisočev in stotisočev, v nezdravem zraku, pri nevajeni hrani, v hladnem podnebnju, da ga zebe v kljub nerodni obleki, ne sme se geniti, ne more razmahniti svojih življenja in kreiranja vajenih mišic —

Tri želje

gotovo vsakega človeka se glase: zdravje, dolgo življenje in bogastvo, ali oboje poslednje morno doseči le tedaj, ako posedujemo prvo, namreč zdravje. Zato je ravno sedaj v

Škoda po povodnji v ptujskem okraju

je ogromna. V Halozah so napravili plazovi veliko škodo, voda je odnesla veliko število občinskih mostov, brvi in drugih objektov. Pesnica in Dravinja, Rogoznica in Grajena so poplavlile velikansko ozemlje, voda je vdrla v hiše in gospodarska poslopja, uničila je kleteh pridelke in ravnotako v zemlji zakopala krompir in repo. Uničila je ozimino ali odnesla rodovitno zemljo. Tudi Drava je nadaljevala posebej pri Sv. Marku, Sv. Marjeti in proti Obrežu in Središču svoje strašno uničevalno delo. V Ptuiju samem je voda vdrla v mesto ter napravila občutno škodo po hišah, ki leže nizko ob Dravi. Stavbeniku Denku je uničila poldrugi vagon cementa. Dravska dolina je izgledala kot velikansko jezero — 30 km dolgo in 3 km široko. Ko se je voda odtekla, je bil pogled na postopno pokrajino neravnost strašen. Velika je zlasti škoda, povzročena na cestah. Nova okrajna cesta preko ptujsko-gorskega klanca, katero so zgradili — pred dvema letoma, v serpentinah, je skoraj uničena, ker je plaz odnesel polovico serpentina. Železniška proga Ormož—Ptuj je bila na več mestih razdrta, vendar se je posrečilo promet kmalu upostaviti. Posebno škodo so napravili plazovi. Omenili smo že uničenje ptujsko-gorske ceste; plazovi so zasuli tudi druge ceste, kot ono na Okič, kjer je voda zanesla na cesto oel vinograd. S plazovi so se selili celi gozdovi, sadonosniki in vinogradi v dolino, pri Majšpergu pa je odnesel hišo.

Preteklo nedeljo so se sestali v Ptuiju okrajni glavar dr. Vončina, poslanec Vesenjaj, okrajni komisar Brenčič in ugotovili na podlagi došlih poročil povprečno škodo, ki se bo še komisijončno prihodnji teden v sredo, četrtek in petek podrobno ugotovila.

Opustošenje v Slovenskih goricah.

V severnih Slovenskih goricah je povodenj napravila istotako ogromno škodo. Čeprav ni v teh krajih večje vode, so vendar tamošnji potoki tako narastli, da so zalili cele doline ter ponekod, n. pr. v Cerknici pri St. Ilju, ogrožali hiše in človeško življenje, tako da je moralo dospeti na pomoč vojaštvo iz Maribora.

Nova državna cesta St. Ilj—Velka je silno razrušena.

Dolgotrajni nalivi so na novi cesti, ki bi naj spojinila gornji del Slovenskih goric z Mariborom, napravili strašno škodo. Povsod, kjer je zemlja nasuta, je cesta zrušena. Ogromni plazovi so cesto mnogokje odnesli, na številnih krajih pa zopet taklo zasuli, da niti peš ni mogoče iti po njej. Na črti od St. Ilja do Marije Snežne, kjer je cesta spojena s staro cesto Gornji Cmurek—Apače—Radgona, je cesta uničena najmanj na 30 mestih. Od 14 km dolge proge je naliv odnesel ali zasul gotovo 2 do 3 km dolžine. Največ krivde leži v tem, ker inženirji pri nasipih niso dali zabiti prav nobenih pilotov ali drugih ovir. Škoda znaša samo na tej cesti par milijonov dinarjev. Spomladi leta 1926 bi se imela nova državna cesta izročiti prometu, a je sedaj vprašanje, kdaj se to izvrši. Tako so kraji ob Muri zopet odrezani od sveta.

V Mariboru in v mariborskem okraju

poplava ni bila tako silovita, kot drugod, dasiravno je napravila veliko škodo. Maribor je vsled visoke lege dobro zaščiten pred poplavi Drave, pač pa je naliv zadela kanale in voda se je razlila po ulicah ter napolnila kleti, kjer je napravila občutno škodo. Hujše posledice je imelo deževje za železnico. Na štirih mestih so plazovi pretrgali progo ter Maribor za nekaj časa popolnoma odrezali od prometa z drugimi kraji. Na progi Celje—Maribor je plaz zasul progo pri Ponikvi in Poljčanah, kjer se je vsul ravno na tovorni vlak, ki je privozil mimo usodnega mesta. Uničenih je bilo več vagonov, človeških žrtev pa k sreči ni bilo. Progo Maribor—Dravograd je plaz razdril pri St. Lovrencu in osební vlak je radi tega skočil s tira.

Povodenj v Savinjski in Sotelski dolini.

Celje in Savinjska dolina še ne pomni take poplave, kot je bila pretekli četrtek. K sreči je Savinja narastala samo v spodnjem teku, dočim v gornjem delu ni preoklala bregov. V Celju je voda udrla celo v Westenovo tovarno, kamor dosedaj še nikoli ni dospela. Hudo je razsejala tudi Voglajna, ki je preplavila celo Teharsko polje ter uničila polja in jih zasula s peskom.

V Sotelski dolini je povzročila povodenj pravo katastrofo. Posledice strašnega naliva so napravile ogromno škodo. Sotla je poplavlila polja, udrla v hiše, iz katerih so morali ljudje bežati, prekoračila je bregove v taki meri, da ljudje niti ne pomnijo enake povodnji. Potok Bistrica je stopil čez bregove, odnašal posestnikom razne barake in je v Podsredi preplaval celo most, tako da je bil promet za pol dneva nemogoč. Na okrajni cesti med Sv. Vidom in Planino je plaz zasul in odnesel tudi del okrajne ceste.

Iz ostalih krajev naše države

prihajajo enako obupna poročila o strahovitosti poplave. Velik del Zagreba je bil pod vodo. Sava je za Zagrebom porušila obrambne nasipe ter se razlila v širini več kilometrov. Okrog nasipov stoječe vasi je voda naravnost odplavila. V Dugem Selu je utonilo devet oseb, katere je voda presenetila v hišah ter jim onemogočila rešitev.

Jugoslovanski klub za poplavljenice.

Površna ocenitev škode, povzročene na Štajerskem in v Prekmurju, presega svoto 100 milijonov dinarjev. Jugoslovanski klub se je takoj zavzel za poplavljenice kraje, ko je

pravi čas upozorenje, da se tudi neznatne znake vratobola pokašljevanja, hripavosti, krčev ali nahoda in bolečin v udih ne sme zanemariti. Vedno in vedno slišimo hvaliti kot dobro, bolečine olajšujoče domače sredstvo in kosmetikum že skozi 27 let priljubljeni Fellerjev blagodišeči »Elsafluja«, tudi pri revmatičnih bolečinah. Močnejši in krepkejšega delovanja kot francosko žganje. 6 dvojnatih

dobil prva poročila o nesreči. Na seji je bila takoj določena deputacija poslancev Hohnjeca, Vesenjaj in Klekla, da so šli k notranjemu ministru Maksimoviču, k poljedelskemu ministru Miletiču ter k finančnemu in vojnemu ministru. Deputacija je svojo nalogo takoj izvršila. Ministre je zaprosila za takojšnjo denarno pomoč, za pomoč vojaštva pri popravilu poškodovanih cest, potov in mostov. Prosila je za večje izredne kredite krajem, občinam in posameznikom, ki so trpeli na svojem imetju vsled poplav. Poleg osebnega posredovanja so vložili nujne predloge na ministrski svet za nujno pomoč. Na podlagi izkušenj vsled povodnji pred leti so predlagali regulacijo Mure, Save, Drave in Sotle. Čim bodo poslanci Jugoslovanskega kluba dobili podatke o povodnji na Kranjskem, bodo storili enake korake za pomoč poškodovanim. Več poslancev je takoj odpotovalo v Slovenijo, da na licu mesta zberejo podatke o nastali škodi. Z ozirom na intervencijo Klekla, Hohnjeca in Vesenjaj za podporo poškodovanim krajem na Štajerskem in v Prekmurju, je notranji minister takoj nakazal velikemu županu za prvo nujno pomoč 200.000 din.

Strašno škodo bo nemogoče popraviti z denarno pomočjo. Predno si poškodovani kraji opomorejo, bodo pretekla leta. Vendar pa je dolžnost države, storiti vse, da se take katastrofe v bodoče preprečijo, ali pa vsaj omejijo. To se bo doseglo edino z vstrajno in sistematično regulacijo rek, zlasti v Sloveniji, ki vedno toliko trpi radi poplav in povodnji.

Poslanec Vesenjaj

je imel preteklo nedeljo v zadevi škode po povodnji razgovor z nekaterimi župniki v ptujskem okraju. Prosi vse župane in občinske komisije, da mu naznanijo uradno cenitev škode po posameznih krajih na naslov: Vesenjaj Iv., Beograd, narodna skupščina.

Uradne ugotovitve škode

v posameznih okrajih naj naši občinski odborniki, župani in župniki v vsakem okraju pošljejo tudi našim poslancom dotičnih okrajev. Za posredovanja in nadaljne korake pri razpravah o proračunu, davkih, pomoči itd. je to gradivo brezpogojno potrebno. Zato prosimo posebej naše organizacije da storijo hitro in temeljito svojo nalogo.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Odstop prosvetnega ministra.

Politični položaj v Beogradu značilno osvetljuje kriza v vladi, odnosno v radikalni stranki. Prosvetni minister Vukičević je podal demisijo, katero je Pašić sprejel, za zastopnika pa je imenovan sedanji minister za vere Miša Trifunović. Odstavka prosvetnega ministra je prišla nepričakovano ter je znak ostrih bojov, ki vladajo med posameznimi strujami v radikalni stranki. Vukičević je znan pristaš Ljube Jovanoviča in njegovo demisijo so smatrali nekateri kot novo zmago Pašića. Imenovanje Trifunoviča za namestnika pa je to zanikalo, ker je Trifunović pristaš iste struje, kot Vukičević. Radičević so si demisijo razlagali po svoje, namreč, da je Pašić izpraznil prosvetno ministrstvo za Radiča. Pašić je bil še do dne 17. t. m. odločno proti vstopu Radiča v vladu, nenadoma pa je svoje mišljenje spremenil.

Stjepan Radić — minister.

Odklonilo stališče Pašića proti vstopu Radiča v vladu je vzbudilo med radičevci nenavadno ogorčenje. Takoj so telefonirali v Zagreb in naslednje dni se je pojavil sam Radić v Beogradu. Šel je osebno k Pašiću in ga prosil, da konča žaljivo igro ter ga milostno sprejme v vladu. Izjavil je, da je pripravljen pristati na vse pogoje in sprejeti katekoliki ministrstvo, samo da bi se ta neljuba zadeva končala. Z ozirom na to izjavo je Pašić sklical prvake radikalne stranke ter po posvetovanju izjavil, da nima ničesar proti Radičevemu vstopu v vladu, če se bo Radić držal od radikalov začetnih navodil. Radić je bil s tem sklepom zadovoljen in sedaj, ko to pišemo, je imenovan najbrž že za prosvetnega ministra. Njegov vstop v vladu je znamenje, da ga hočejo radikali popolnoma igrati in onemogočiti. Kot minister bo izgubil zaupanje ljudstva; sedaj je namreč zagovarjal vse neuspehe svoje stranke s tem, da ni sam v vladi. Sedaj mu bo tak izgovor nemogoč, sam bo pa ravno toliko dosegel, kakor njegovi dosednji ministri.

Nova kriza na vidiku.

Radikali so tako hiteli z rešitvijo krize, ker se jim zelo mudi z dvanajstina, ki morajo priti še do konca tega meseca pod streho. Iz vladnih krogov se sliši, da bo skupščina po sprejetju dvanajstin odgodena.

Sigurno je, da je sedanja rešitev iz krize le začasna značaja. Radikali so mnenja, da se bo kriza v najkrajšem času zopet otvorila in takrat se bo temeljito reševalo vprašanje naše notranje politike. V radikalnem klubu samem vlada veliko nezadovoljstvo s sedanjo vladu. Enajst radikalnih poslancev je poslalo predsedništvu kluba zanimivo pismo, v katerem ostro kritizirajo razmere v vladi. Ugotavljajo, da ministri delajo vse na svojo pest, ne da bi se ozirali na voljo kluba, dalje, da se v ministrstvih popolnoma nič ne dela, pač pa se uradniki zabavajo z ženskami, ki so v uradih nastavljene. Poslanci zahtevajo, da se nji-

ali 2 veliki specialni steklenici 63 din., 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za 250 din., že ob enem z zabojem in poštnino razpošilja po povzetju ali proti plačilu vnaprej lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska. — Posamezne steklenice Elsafluja po 10 din. v lekarnah in sorodnih trgovinah.

hove pritožbe pretresejo na seji kluba in se jih resno upošteva, ker je med volilci nastalo opasno gibanje proti dosedanjemu gospodarstvu v stranki.

VOLITVE NA ČESKEM.

Dne 15. t. m. so se vršile na Čehoslovaškem volitve v državni zbor in v senat. Volilni boj je bil silno srdit — kandidatne liste je postavilo 31 strank. Volitve so pokazale razveseljiv napredek katoliških strank pri vseh narodnih čehoslovaške države. Na Češkem je bilo svobodomiselnih silno razširjeno in Ljudska stranka, ki je sorodna naši SLS, je imela po svoji ustanovitvi silno težko stališče. Neprestano so se svobodomiselnih stranke zaganjale v njo. Pri zadnjih volitvah so napravile vse stranke splošen naskok na Ljudsko stranko, toda nepad se je ponesrečil. Stranka je napredovala za 10 mandatov — od 20 se je dvignila na 30 poslanskih mest — postala je tako tretja najmočnejša stranka v parlamentu ter bo imela tudi v vladni odločilni vpliv. Tako je kulturni boj, katerega so po novih volitvah nameravale začeti svobodomiselnih stranke, na Češkem za enkrat s sijajno zmago katoliške misli onemogočen. Na Slovaškem se je zelo ojačila slovaška ljudska stranka, ki stremi za avtonomijo Slovaške ter stoji na strogo katoliški podlagi. Preje je imela 11 mandatov, sedaj pa jih bo štela 25. Pri madžarski manjšini je zmagała madžarska krščansko-socialna stranka, pri Nemcih pa je nemška krščansko-socialna stranka takoj za socialisti. Zmagale so samo velike stranke, majhne stranke, katerih je bilo vse polno, pa so propadle brez mandatov. Nov parlament bo nudil sledečo sliko: Agrarna stranka 42 mandatov, komunisti 42, Čehoslovaška ljudska stranka 30, narodni socialisti 27, socialni demokratje 30 (dosedaj 52), narodni demokratje 12, obrtniki 12, slovaška ljudska stranka 25, nemška agrarna stranka 19, nemški socialni demokratje 19, nemški narodnjaki 10, nemški krščanski socialci 7, razne ogrske stranke 10 mandatov. Vlada bode ostala najbrž v rokah dosedanje vladne večine, takozvane »Petke«, ker jo je tvorilo pet najmočnejših strank.

VLADNA KRIZA NA POLJSKEM.

Poljska država se od ustanovitve sem nahaja v težavnem položaju. Gospodarske skrbi so najtrši oreh, na katerem si je še vsaka dosedanja vlada polomila zobe. Poljska industrija se nahaja v težkem položaju, ker jo tlači občutna nemška konkurenca, radi napetega razmerja do Rusije pa ne more pošiljati svojih izdelkov na vzhod, kjer bi imela drugače naravno tržišče. Poleg tega pa Poljsko silno obtežuje velikanska armada, za katero mora država plačevati ogromne vzdrževalne stroške. Dosedanji ministrski predsednik Grabski se je po svojem nastopu odločno lotil ozdravljenja nevzdržnih gospodarskih razmer, toda načrt se mu ni posrečil in zato je podal dne 16. t. m. s celokupno vladu demisijo. Novo vladu bo sestavil dosedanj zunanji minister Skrzinski.

FAŠIZEM NA VRHUNCU MOČI.

V Italiji je dosegla moč fašizma vrhunec. Celokupno uradništvo je fašistovsko, vojska se nahaja pod kontrolo fašizma, z zakonom so prepovedana skoro vsa nefašistovska društva, zlasti delavska in končno si je sedaj vodja fašistov, Mussolini, še privoščil tako oblast, kot jo je imel dosedaj samo kralj. Po novem zakonskem načrtu o pravicah ministrskega predsednika bo imel ministrski predsednik sledeče pravice: Dnevni red v parlamentu mora odobriti ministrski predsednik. Kdor bi stregel ministrskemu predsedniku po življenju, tega čaka dosmrtna ječa. Kdor ga razžali z besedo, bo obsojen do 30 mesecev zapora. Ministri so odgovorni za svoja dejanja kralju in ministrskemu predsedniku. Kralj izvršuje svojo oblast po ministrskem predsedniku. — S tem je izročena vsa Italija oblasti in samovolji enega človeka — Mussolinija.

Prireditve.

Slomšek-Krekova proslava v Mariboru se vrši v nedeljo, 22. novembra t. l. ob 3. uri popoldne v Narodnem gledališču z zelo izbranim sporedom. Opozorjamo na to izredno prireditve vse prebivalce Maribora in okolice, da se je udeležijo. Čas je namenoma nastavljen na popoldne, da morajo priti k proslavi tudi okoličani. Cene v gledališču bodo kar najbolj zmerne. Vstopnice pa se morejo že sedaj naročiti pri Prosvetni zvezi v Mariboru, Aleksandrova cesta 6-I. in se bodo vsem naročnikom rezervirale. Okoliška društva naj organizirajo skupno udeležbo in prijavijo število udeležencev, ker bi se na morebitne prepozno došle prijave ne moglo ozirati. Poleg drugega zanimivega sporeda nastopi pri proslavi tudi prvičkrat moški in ženski zbor Slovenskega pevskega društva Maribor z več izbranimi točkami, in bo že to lep užitek zase. Agitirajte torej za obilno udeležbo pri tej proslavi in udeležite se je v čim večjem številu!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Prvo adventno nedeljo, dne 29. t. m., vprizorimo velezanimivo igro »Žrtev spovedne molčečnosti.« Igra je prirejena po istoimenskem Spillman novem romanu in je polna ganljivih prizorov. Začetek ob treh popoldne v društvenem domu. Pridite, oglejte si jo, ne bo Vam žal!

Sv. Ana v Slov. gor. V nedeljo, dne 22. t. m., priredi Katoliško prosvetno društvo igro »Krivoprišežnik« v prostorih novega doma. Vstopnina znižana. Domačini in sosede uljudno vabljeni! Začetek takoj popoldne po večernicah. — Odbor.

Sv. Anton v Slov. gor. Katoliško bralno društvo ponovi gledališki igri »Deklica s tamburico« in »Sv. Janez in ropar« v nedeljo, dne 22. t. m. popoldne. H koncu bogat srečolov, ki se vrši pri vsakem vremenu.

Velika Nedelja. Katoliško prosvetno društvo pri Vel. Nedelji priredi v nedeljo, dne 22. t. m. v Katoliškem domu v Ormožu proslavo 125letnice rojstva A. M. Slomška in 60letnico rojstva dr. J. Ev. Kreka z bogatim sporedom. Na programu je: govor, deklamacije, godba in petje. Začetek ob treh popoldne. Prireditelji se vrši ob vsakem vremenu. — Odbor.

Ljutomer. Prosvetno društvo v Ljutomeru bo vprizorilo v nedeljo, dne 29. novembra, ob pol štirih popoldne, v novem Katoliškem domu petdejanjsko igro Antona Medveda »Črnošolec.« Oder bo opremljen z novimi kulisami in urejen po novem sistemu, zato prijatelji lepe igre, posejite v obilnem številu prvo predstavo v novem Katoliškem domu.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo ponovi v nedeljo, dne 22. t. m., znano igro »Mlinar in njegova hči« z istim sporedom. Vstopnina znižana. Pridite, sosedi in domačini! — Odbor.

St. Jurij ob Ščavnici. Predno nam zima onemogoči, vabimo vse prijatelje še enkrat v letošnjem letu v Repenškovo uto! V nedeljo, dne 22. t. m., vprizorimo petdejanjsko igro »Garcia Moreno«, v spomin 50letnice njegove mučeniške smrti. Vrši se ob vsakem vremenu, le samo v slučaju jako občutnega mraza odpade. Prosimo najobilnejše udeležbe! — Orlovski odsek.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Kako zna naša mladina, organizirana v poštenih društvih, nastopati na gledališkem odru, je pokazala zlasti dne 25. 10. in dne 8. 11., ko so predstavljali igro »Deseti brat.« Občinstvo je res z zanimanjem sledilo celi predstavi in je vstrajalo do konca. Posebno pozornost so vzbujali: Martinek Spak »Deseti brat« s svojimi prerokbami in s svojo statisto nošo. Potem Dolef, ki se je pa še posebno mojstersko odrezal s svojimi originali in s svojo latinščino. Krjavelj pa s svojo kozo, in ker jo je zavijal bolj po haloško. Sploh pa zaslužijo pohvalo vsi igralci ter sploh vsi, ki so sodelovali pri igri. Zato pa je bila splošna želja vsega občinstva, naj še spet v kratkem kaj priredijo. Za zabavo med odmori je pa skrbela domača püngarska godba, ki je s svojimi krasnimi komadi vzbujala občno pozornost.

Konjice. Dve pomenljivi prireditvi. Konjiške organizacije proslavijo v nedeljo, dne 29. t. m., Slomška in Kreka s posebno prireditvijo v Katoliškem domu. — V nedeljo, dne 6. decembra, se vrši za konjiško dekanijo fantovski dan v Katoliškem društvenem domu. Fantovski dan se začne s sv. mašo ob 8. uri zjutraj. Po službi božji bodo predavanja in govori v Katoliškem domu. Natančnejše o obeh prireditvah v prihodnjici.

Polzela. Orlovski odsek Polzela priredi v nedeljo, dne 22. t. m., v dvorani g. Cimpermana žaloigro v desetih slikah »Mlinar in njegova hči.« Začetek ob treh popoldan. Uljudno vabimo. Bog živ!

Grize pri Celju. Tukajšnja Dekliška zveza vprizori v nedeljo, dne 22. t. m. ob štirih popoldne, v dvorani gosp. Novaka v Grizah igra v petih dejanjih »Roka božja.« Igra ima poučljivo in zanimivo vsebino, zato prijatelji in prijateljice poštnega razvedrila, pridite v prav obilnem številu! — Odbor.

Rajhenburg. V nedeljo, dne 29. t. m., popoldne po večernicah, povabi Orel k dramatični predstavi v dvorano nove kaplanije. Na sporedu je krasna ljudska igra v treh dejanjih »Na dan šodbe.« Ker nudi igra lepe in ganljive prizore, se bo iste vsak z velikim veseljem udeležil. Bog živ! — Odbor.

Tedenske novice.

Javen političen shod v Kamnici pri Mariboru. V Kamnici pri Mariboru se bo vršil prihodnjo nedeljo javen shod v gostilni Horvat po rani sv. maši. Na zbornovanju bo poročal g. poslanec Žebot.

Kako se Radičevci norčujejo iz invalidov. Danes, sredo, dne 11. novembra, ko to pišem, še invalidni zakon, kakoršnega je predložila vlada, ni sprejet. Stranke, ki niso v vladi — med njimi je tudi SLS — vsak dan po več ur po svojih poslancih dokazujejo, da je zakonski načrt nesprejemljiv in za invalide nevarnost škodljiv. Včeraj je v imenu Jugoslovanskega kluba govoril naš poslanec iz Celja dr. Jakob Hodžar. Govoril je tako prepričevalno za najbednejše v naši državi, za invalide, da so celo nasprotniki pritrdjevali. Poslanec Hodžar govoril zelo gladko, njegov glas zveni kakor zvon. Dokazi, ki jih je navajal proti skrajno slabemu zakonskemu načrtu, so bili žgoči, prepričevalni. Srce mu je govorilo za invalide. In sedaj se je zgodilo nekaj, kar ne bi nihče pričakoval. Nekaj radičevcev je začelo mrmrati proti dr. Hodžarju, se posmehovati in se norčevati iz njegovih izjav, ko se je vroče potegoval za invalide in njih sirote. Ko so radičevci začeli delati celo med klince proti besedam našega poslanca in gorečega branitelja invalidov, je nastalo v vrstah poslancev Jugoslovanskega kluba veliko razburjenje. Klicali so Hrvatoma: »Lepi prijatelji invalidov ste! Vi ste njih nasprotniki!« Naš poslanec Franjo Žebot skoči kvišku, udari ob klop in s povzdignjenim glasom zakliče proti radičevim poslancem: »Ne norčujte se iz tega, to so prerene stvari. Ne posmehujte se, ko se govori o bedi invalidov! Lepi zastopniki naroda ste, ako se norčujete iz bede ubogih invalidov. Vi imate »čovječanstvo« in ljubav do revežev samo na jeziku! Sram Vas bodi!« Drugi naši poslanci so protestirali proti radičevcem,

tako odločno, da je moral govornik za kratko časa prenehati. Predsednik je poklical Žebota k redu. Ko je dr. Hodžar nadaljeval svoj govor, so radičevci molčali in s povešenimi glavami poslušali iskrenega branitelja invalidov. Pucelj pa je s prekrizanimi rokami hodil semintje, a Kelemina je odšel iz dvorane. Splošno mnenje je, da je Jugoslovanski klub z našim Kremžarjem, dr. Hodžarjem ter z drugimi našimi govorniki poslal v borbo za invalide in sirote svoje najboljše branitelje-govornike.

Kako Radičevi ministri občujejo s svojimi — rojaki. Prejšnji teden se je mudilo v Beogradu odposlanstvo iz Slovenije in Hrvatske, katero je pri raznih ministrih zahtevalo novo železniško zvezo Slovenije z morjem (na Sušak), ker sta nam Trst in Reka odvezeta. V odposlanstvu je bil tudi Hrvat iz krajev, ki mejijo na Kranjsko in ki je pristaš Radičeve stranke. Odposlanstvo je šlo tudi k ministru Pavle Radiču. Naš Hrvat je mislil, da mu bo Pavle Radič šel na roko. Ali kako so bili možje presenečeni, ko je bil Pavle Radič zelo osoren in hotel obljubiti prav nobene pomoči. Kratkotomalo jih je odslovil. Hrvat je nato prišel v Jugoslovanski klub, kjer je izjavil, da bo šel od vasi do vasi in bo povedal hrvatskemu ljudstvu, kako »prijazno« sprejemajo Radičevi ministri svoje ljudi, dočim se objemajo s Pašičem in njegovimi velikosrbskimi sodrugi. Enako razočaran je bil pred tedni pred ministrom Pavle Radičem Hrvat iz Zagreba, ki je s Slovencem Benedičičem prosil ministra za neko pomoč za odpravo krivic, ki se godi nižjim uslužbencom. Star slovenski pregovor pravi: Kdor visoko leti, nizko pade! — Fr.

Dr. Pivko in Radičevci — bratje glede invalidov. Ko se je v narodni skupščini vršila razprava o invalidskem zakonu, se niti enkrat ni oglasil k besedi ne dr. Pivko niti eden radičevcev. Gotovo je dobil dr. Pivko, oziroma njegov klub od invalidskih organizacij pozive in prošnje, da se naj on in njegov klub zavzame proti nesprejemljivemu vladnemu načrtu. A niti enkrat se ni oglasil, dasiravno je razprava trajala celih 14 dni. Radičevci so pa glasovali za vladni predlog, čeravno so hrvatski invalidi zahtevali od njih, da morajo glasovati proti. — Fr.

Radič bi rad prišel v Slovenijo. Na Hrvatskem si Radič ne upa iti med ljudstvo in odkar je začel objemati velesrbske politike in Pašiča ter hodi na kosilo in večerje k velikašem v Beogradu, ne prireja nikjer na Hrvatskem ne enega zborovanja. Hrvatsko ljudstvo, posebno v Dalmaciji, ne mara več Radiča in mu splošno obrača hrbet. Povsod pravijo: Odkar so radičevci v vladi, je še slabše, nego poprej. Davki so vsak dan večji, eksekucije vedno hujše, krivice so take, kakor poprej, nič se ni obrnilo na bolje. Radičevci glasujejo za vsak predlog Pašičevih ministrov. Narod trpi naprej, kakor poprej pod Pribečičevim. Ker ga torej Hrvati ne marajo, bi se Radič rad vsilil Slovencem. Bajje namerava prirediti v Mariboru in v Ljubljani javne shode. V nedeljo, dne 15. novembra, so se samostojneži in radičevci v Mariboru posvetovali o romanu-Radičevem po Sloveniji. Mi pa pravimo, da naj Radič le pride na Štajersko. Videl bo, da se naše ljudstvo ne da voditi za nos! — Fr.

Krajevne organizacije SLS prosimo, naj posvetijo te dni svojo pozornost Koledarju naše KZ, katerega prav sedaj razpošiljamo. Hitro obvestite gospodarje in ga jim razprodajte. Cena kakor prejšnja leta 10 dinarjev. Prav tako prosimo, da nam po priloženi položnici denar čimprej doposlujete. Kjer želijo še več koledarjev, naj takoj pišejo na naslov: Tajništvo SLS, Maribor, Aleksandrova cesta 6.

Gospodom poročevalcem krajevnih organizacij SLS sporočamo, da letos nismo mogli dati popusta pri razprodaji koledarčkov KZ, ker bi sicer ne krili stroškov izdaje, ki so radi finejšega papirja in planene vezave večji. Kljub temu upamo, da boste v imenu dobre stvari koledarčke čimprej razpečali. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Mila prošnja. Dijaški zavod »Martinišče« v Murski Soboti je z zadnjo poplavo zadela silna nesreča. V zavodu je bilo doslej oskrbovano 50 dijakov soboške gimnazije, in sicer večino brezplačno, deloma pa le za malenkostno plačilo. Zadnja poplava je zavodu uničila vso zalogo živil, zadušila pet svinj in vso perutnino, pobila domala vso kuhinjsko posodo in opravo, dvignila tla v obednici, odnesla vsa drva in tako je nadaljni obstoj zavoda ogrožen zlasti, ker je letošnje nabiranje živil že končano. Ako se ne najdejo dobra srca, ki bi se spomnili zavoda s hitro in izdatno podporo je nadalnje šolanje večine gojencev onemogočeno. Zavod je še bolj podpore potreben, ker prosijo za sprejem dijaki, ki so vsled poplave — porušilo se je več hiš — izgubili stanovanje. Iz vseh navedenih razlogov se obračamo na vsa plemenita slovenska srca, da olajšajo nesrečni položaj najbednejših slovenskih dijakov. Blagohotne darove sprejema ravnateljstvo »Martinišča« v Murski Soboti.

Razno od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Neprijetna je bila za nas novica, da je premeščen od Sv. Urbana g. orožnik Tučič. Trezni občani ljubijo tihoto in mir. Ravno g. Tučič pa je imel izredni dar, da je znal z resnim nastopom, močno roko in neukrotljivim pogumom ukrotiti prevzetne ponočnjake in ugnati v kozji rog še tako divje pretepeče in bahave obrekovalke. Njegova metoda je bila jako priprosta: vse nemirneže in jezične klepetulje je brez usmiljenja ovdil višji oblasti, in čez nekaj tednov so dobili od sodnije ali od glavarstva po občinskem uradu poziv, da morajo plačati v občinsko blagajno 50, 75, 100 in še več dinarjev kazni, povrh še 20 dinarjev za kolek. Oh, kako je to pomagalo! Najbolj razbrzdanim ponočnjakom je bilo na zadnje vendar preveč, za vsak »Aufbiks!« šteti v roke g. župana po 50 in še več dinarjev. Župani so bili seveda prav veseli, ker so dobivali na lahek način lepe novce za popravilne občinskih cest; toda plačevalci in plačevalke so se držali kisto, ker so morali za eno besedo 2 do 3 dni zastoni robotati. In tako so vtihnili aufbiksarji, nehali regljati strupeni jeziki, končali pretepi in praske. Kdor pa še

ni hotel nehati, je dobil brezplačno stanovanje v sodnjijskih zaporih. Hvaležni smo g. Tučiču za njegov možati nastop; njegovim naslednikom pa priporočamo, da nadaljujejo njegovo mirovno delo. S tem si bodo pridobili naklonenost in zaupanje vseh miroljubnih in trezno mislečih prebivalcev celega orožniškega okoliša. — Te dni se je končala pred mariborskim okrožnim sodišču silno žalostna zadeva v Trnovski vasi, kjer so trije fantiči v starosti 17, 18 in 19 let radi nekega dekleta smrtnonevarno nabili tujega tekmeča; bili so obsojeni v 8—10mesečni ostri zapor. Tudi ta slučaj je odkril g. Tučič. — Toliče povodnji, kakor smo jo imeli zadnji četrtek zjutraj, ne pomnimo še; tudi pred osmimi leti je prihrula velika voda od Sv. Barbare skozi Črmljo k nam in je preplavila okrajno cesto, toda to vodo so čutili samo v Trnovcih. Tokrat pa je vrelo po vrhu in po dolini, po gozdu in polju in travnikih; v kletih so plavali sodi, po travnikih je nesla voda drva in repo, od njej je odnašala zemljo in gnoj. V posebni tiskli so bile nizko stoječe hiše po vaseh. Tam je voda vdrla v hiše in hleve, mline in shrambe in poblatila živila in pohištvo. Težko ji je kdo ušel, ker je prišla silno naglo. Toda večje nesreče hvala Bogu ni bilo, razven da je urbansko meku padel poln koš žemel v vodo, a še tega je srečno rešil.

Povodenj v Ormožu. Stalno deževje, ki traja že več kot 10 dni, je povzročilo pri nas veliko škode. Vsi potoki v okolici so jako narastli. Tako naš Lesniški potok, ki je preplaval vso dolinico, zaplavljal Bernikov mlin, da so morali vse iz mlina in živino iz hleva spraviti. Zaplavljal je tudi mlin g. Petovarja na Lenti, tako da so vsi stroji stali v vodi. Narastel je tudi Pušenski potok, ki nabira svoje vode pod Svetinjami in zaplavljal Pušensko polje; nato se je obrnil in udaril s svojimi vodnimi masami proti Spodnjim Frankovcem, kjer je vse polje in hiše, ki so v dolini, poplavljal. Precejšnjo škodo ima devet posestnikov, ki se zdaj še ne da oceniti. Luknarjeva hiša, ki si jo je revež komaj postavil, in hiša, v kateri stanuje Mesarec, nista več varni, da se v njih stanuje. Precejšnjo škodo so utrpeli posestniki Žibrat, Sulek, Gotvajn in posebno Škrinjar, kateremu je voda podrla gospodarska poslopja in hleve. Bogu moramo hvaliti, da je prišla voda čez dan in ne po noči, ker tako ni prišlo do kakšne večje nesreče in živina se je zamogla rešiti. Vsa hvala gre tu posebno našemu vrlému g. županu Ivanuši v Frankovcih, ki je povsod s svojim svetom in dejansko z drugimi pomagal, kjer se je le dalo, nič se ne ozirajoč celo na svoje zdravje. Bog plačaj vsem in posebno njemu ves trud in skrb za nesrečne soobčane. Škoda je velika na zrnju, krmu in na polju. Pomoč je nujno potrebna za reveže. Naloga države je, da tukaj pomaga deloma s podpora, deloma z odpisom davkov.

Prošnja do velenjske pošte. Čez dolgo časa je Sv. Andraž pri Velenju zopet dobil pismoonošo. Vsi smo imeli neprijetnosti radi pomanjkljive dostave. Prosimo lepo velenjsko pošto, da zopet da pribiti poštni nabiralnik na Bizjakovi hiši, ki je oddaljena od občinskega urada kakih 25 korakov, od cerkve pa 60 korakov, med tem ko je poštna oddaja 5 minut daleč od cerkve. Mislimo pa, da pošta v Velenju sploh ne ve, da je dal gosp. K. nabiralnik odstraniti. Ker vemo, da je velenjska pošta jako postrežljiva, pa prijazno prosimo, da zopet postavi nabiralnik na Bizjakovo hišo.

Smrtno se je ponesrečil. Iz Luč smo prejeli: Dne 23. t. m. je našel smrt v valovih Savinje gostilničar Janez Robnik, p. d. Strugar. Vršila se je ta dan v Lučah prisega vojnih obveznikov, h kateri je prišel tudi on. Vračal se je domov šele zvečer, ko je bila že trda tema. Pri mostu ob cesti je zgrešil pot in padel v vodo, ki je v teh dnevih tudi tukaj precej narastla. Našli so ga takoj drugo jutro v strugi nedaleč od vasi. Pokojnik je bil znan daleč naokrog ter je bil povsod zelo priljubljen. Po njem žaluje vsa fara. Naj počiva v miru!

Nekaj novic od St. Jošta na Kozjaku. Na zahvalno nedeljo, dne 8. t. m., smo slovesno blagoslovili novo cerkveno zastavo, ki so jo pripravili naši vrli mladeniči. S pomočjo mož so zbrali za naše trde čase in razmere precejšnjo svoto 2230 dinarjev. Zastava je iz volnenega damasta in stane brez podob, ki ste ostali stari, 1744 dinarjev. Delo je lepo izvršila gospodarska zadruga »Naša Sloga« v Ljubljani, ki se vsem cerkvenim predstojništvom toplo priporoča. Jako lep in okusen venec na zastavo je napravil domačin Marko Borovnik. Bog povrni malim in velikim dobrotnikom, zlasti onim fantom, ki so se za zastavo največ trudili, na priprošnjo sv. Jošta in sv. Jožefa. Zastava pa naj bo dolgotrajen spomin na sveto leto in prekrasna zahvala za vse letošnje dušne in telesne dobrote. — Imeli smo zadnji čas tudi dva pogreba. Dne 6. 9. smo pokopali 73letnega Martina Pušnika, p. d. Rebernika, dolgoletnega cerkvenega ključarja, in dne 29. 10. Marijo Kramer, 77letno prevzitarico in dolgoletno trpinko pri Zgornjem Peklenjaku. Gospod, daj jima večni mir in počitek! — Dne 9. 11. pa smo obhajali veselo poroko. Franc Borovnik, iz spoštovane Filipove družine v Bevčah, je poročil našo prvo cerkveno pevko Marijo Kristan v Kozjaku. Vsa slovesnost se je vršila v Bevčah, v prijazni cerkvi sv. Nikolaja in v gostoljubni hiši Filipovi, kjer je novoporočencema neutrudno prepeval šentjoški cerkveni pevski zbor. Kot občinskega odbornika je prišel ženina počastiti sam velenjski g. župan Martin Lempl s soprogo. Veseli, da dohimo predvidnega in pridnega gospodarja, mu kličemo: Dobrodošell, z željo, da stopi tudi on v krog našega pevskega zbora. Naj novoporočeni par živi in deluje md nami mnogo in srečna desetletja!

Povodenj v Dravinjski dolini. Že dolgo ni bila tako preplavljena kot pretekli teden. Neprestano deževje zadnjih dni je prenapolnilo jarke in potoke, ki so z vso silo pridrveli iz bližnjih gričev v Dravinjo, noseč seboj plohe, drva, in vse, kar se jim ni pravočasno izognilo. Ta je kmalu prestopila svojo strugo ter preplavila vso dolino v širini in visokosti, kakor ljudje ne pomnijo. Na

mnogih krajih je uničila jesenske setve, naplavila travnike, razdrapala ceste in odnesla brvi in mostove. Silno poškodovale je na primer letos od okrajnega zastopa na stroške občin zgrajeni cesti na obeh straneh mosta Gorca, Zg. Pristava, katerega je razen cementnih podstav, odneslo popolnoma, Merodajne oblasti se naprošajo, da vse potrebno ukrepejo da se Dravinja že vendar enkrat regulira, posebno pa, da se odnešeni mostovi na novo zgradijo, ceste popravijo in izposluje znatna podpora.

Iz laškega okraja. Letošnje leto smo imeli v laškem okraju v treh občinah občinske volitve. V Loki in Dolu, ker je potekla triletna doba, a pri Sv. Krištofu so demokratije odstavili župana in razpustili občinski odbor. V Loki so se vršile volitve dne 23. avgusta. Vse nasprotnne stranke so se združile, demokratije so pobrali vse čike, a vendar je dobila SLS 17 odbornikov, nasprotniki pa 8. V občini Sv. Krištof so se vršile volitve dne 13. septembra. SLS je dobila 17 odbornikov, a nasprotniki 8. V občini Dol pri Hrastniku so se vršile volitve dne 18. oktobra. SLS je dobila 10 odbornikov, nasprotniki pa 7. Za župane so bili v vseh treh občinah izvoljeni prejšnji župani. Kakor vse kaže, še dr. Roš dolgo ne bo poslanec!

Smrt zaslužnega moža na Dolu pri Hrastniku. Tukaj je dne 10. novembra t. l. umrl zelo ugleden mož Alojz Podmenik, bivši posestnik in užitniški uradnik na Brnci št. 30. Umrl je bil pod bivšo avstrijsko upravo zelo delaven narodni organizator. Skoro pri vseh tukajšnjih društvih je bil med ustanovitelji; tako pri požarni brambi v Hrastniku in na Dolu, pri posojilnici na Dolu, pri pevskem društvu v Hrastniku. Vseh teh društev je ostal član do svoje smrti. V priznanje njegovega narodnega delovanja ga je jugoslovanska vlada dekorirala z zlato kolajno za civilne zasluge. Na »Slovenskega Gospodarja« je bil naročen od leta 1883 nepretrgoma. Kar pa je še več vredno, je to, da je bil vseskozi veren mož, ki je svoje krščanske dolžnosti vestno izpolnjeval. Bog mu bodi plačnik!

Koledar Jugoslovanske kmečke zveze za leto 1926 je izšel letos v izredno lepi obliki. Odlikuje ga najfinišni papir in trdna vezava v celo platno. Kljub temu je cena ista, kakor preteklo leto, namreč 10 dinarjev komad. Poleg običajnih stvari, ki so v vsakem koledarju, najdete mnogo tabel, ki jih vedno rabi kmetovalec in pa več prvovrstnih gospodarskih člankov. Zlasti še opozarjamo na članek »O vojaški službi«, ki bo tolikim kmetiskim fantom pojasnil, kaj naj storijo pred naborem in po naboru. Kdor koledarja ne dobi pri naših zaupnikih, naj piše ponj na naslov: Tajništvo SLS, Maribor, Aleksandrova cesta 6.

Za srečo. »Kdorkol' pod milim nebom živi, vsakdo pač srečo najti želi«, poje narodna pesmica in prepričani smo, da si jo želite tudi vi. In našli jo boste edino v bogati loteriji Katoliškega prosvetnega društva pri Sv. Petru pod Sv. Gorami, katera vsebuje 250 krasnih dobitkov v vrednosti 50.000 D. Cena srečki je 5 D in lahko v srečnem slučaju z isto zadenete glavni dobiček, ki sestoji iz novega, modernega pohištva iz črešnjevga lesa, fino politiranega, in sicer: 2 postelji, dve nočni omari, 1 univalnik z zrcalom, 1 miza in 4 stoli, 1 omara in 1 krasna slika. Pa tudi drugi dobitki vzbujajo občudovanje: Nov »Singer« šivalni stroj, kolo, zofa in stoli, 20 kg kave, vreča moke, pitane prašič, 200 litrov biželskega vina, trdna škropilnica, ure obleke, čevlji, svileni robci, servisi itd. Zato ne odlašajte, temveč pišite takoj kartico na Loterijski odbor v St. Petru pod Sv. Gorami in naročite čim več srečk. Zraven srečk se priloži položnica, tako da vas poština nič ne stane. Ne odlašajte, kajti 8. decembra t. l. bode žrebanje. Osebo lahko kupite srečke pri Prosvetni zvezi v Mariboru, Aleksandrova cesta 6-I. in v obeh prodajalnah Čirilove tiskarne v Mariboru. Kdor jih naroči 10, dobi eno srečko brezplačno.

»Sanatorij« v Mariboru — zavod za bolnike. Dan na dan sreča ljudi, ki niso vajeni besede »sanatorij«. Sanatorij znači zdravilišče, zdravilni zavod, zavod, ki se v njem kakor v bolnišnici zdravijo vse bolezni in izvršujejo, ako treba, vse operacije. Razlika obstoja v tem, da se v sanatorijih po navadi ne zdravi nalezljivih bolezni in umobolnih. So pa po drugod seveda tudi sanatoriji, ki so namenjeni tudi n. pr. umobolnim. Nadalje se razlikuje sanatorij od javnih bolnišnic v tem, da si bolnik sanatorija sam lahko poljubno izbere zdravnika, ki do njega ima največ zaupanja, in sicer izmed vseh mariborskih in izvenmariborskih zdravnikov. V sanatoriju si bolnik tudi lahko izbere zdravnika iz javne bolnišnice, med tem ko si pacient bolnišnice ne more izbrati izvenbolnišničnega zdravnika itd. V sanatoriju se čuti bolnik kakor doma, med tem ko središč pri mnogih ljudeh, četudi neutemeljeno bojažen pred bolnišnico. Nedavno se je otvoril sanatorij v Mariboru, ki posluje že več let. Bil je radi menjave lastnikov nekaj časa ukinjen. Sanatorij v Mariboru je ličen biser svoje vrste. Odlikuje se razen po solnčni legi, prosti bacilov in vlage v lepem parku, po moderni, vsem novim znanstvenim zahtevam ustrezajoči medicinski opremljeni, vzorni snažnosti, nad vse dobri hrani in presenetljivo nizkih cenah. Vzlic temu, da posluje sanatorij v Mariboru že več let, da se je v njem zdravilo in operiralo že nešteto nevarnih in najtežjih bolezni, se komaj spominjamo kakšnega smrtnega slučaja. Kot da bi neka čudežna višja moč obvarovala bolnike tega zavoda smrti in jim vračala zaželeno zdravje. Zato se bolniki od blizu in daleč radi zatekajo v sanatorij v Mariboru, ki ga v tem oziru v tako obilni meri spremlja redka sreča in poseben blagoslov.

Kako priti do denarja?! Odgovor je prav enostaven: treba štediti. Stedi pa vsak, kdor dobro in pa kar je glavno, da ceno kupuje. To pa vsak doseže, kdor sušno, volno za ženske obleke in neveste, hlačevine, barhent, platno, klobuke, perilo itd. kupuje pri trvdki Franc Mastek v Mariboru na Glavnem trgu 16. Z enkratnim nakupom pa se vsak prepriča o res dobrem blagu in nizkih cenah.

Oblačilno blago za zimo v veliki izbiri ter vse čevljarске potrebščine v najboljši kakovosti dobite po najnižjih cenah v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Prepričajte se in oglejte si zalogo! — Nakup jajc in suhih gob in vseh poljskih pridelkov vedno po najboljših dnevnih cenah. 1317 3—1

Zaupaj in vedi, da je dobra kakovost pravega gospodinjstva mila »Gazela« dognana stvar. Stotisočem je neobhodno potrebno, zato se ga poslužuj tudi Ti!

Dopisi.

St. Janž na Dravskem polju. Na gostiji Hriberšek-Ribič v Zlatoličih so gostje darovali za dijaško semenišče 175 din. Bog plačaj tisočerno!

Ljutomer. Kakor so poročali časopisi, dobi stolp stolne cerkve v Zagrebu električno uro, ki bo natančno kazala čas. — Ravno tako natančno Ti bo kazala čas srebrna žepna ura, ki jo utegneš dobiti kot dobiček efektne loterije društva Katoliški dom v Ljutomeru. Samo ne odlašaj, dragi čitatelj, ampak kupi srečke takoj! — Na prošnjo mnogih razprodajalcev se je čas žrebanja, ki je bil namenjen dne 29. novembra, preložil. Datum žrebanja se bo pravčasno objavil v časopisih. Na listi je toliko lepih dobitkov, da bo vsakemu žal, če bo zamudil ugodno priliko!

Zavrč. Tukaj sta obhajala zlato poroko dne 9. novembra zakonca Jožef Petrovič in Katarina, roj. Kolenko. Jubilanta sta še prav zdrava in čvrsta. Bog njima daj še dočakati biserno poroko!

Smartno ob Paki. Tukaj se je osnoval odbor za postavitev spomenika v vojni padlim vojakom. Vršilo se je že prvo zborovanje. Je to res lep namen, toda predno se ta spomenik postavi, mislim, da ne bo odveč, ako se sliši o tem mnenja drugih občanov. Vprašanje je, kje bo stal spomenik. Odbor se je baje odločil na vaškem svetu tik pred kaplanijo, kjer je navadno včasih ob raznih slovesnostih stal mlaj. Po naših mislih pa ta kraj ni primeren, ker je tik ob okrajni cesti in je tudi vprašanje, če bi okrajni zastop v to privolil, ker bi bil oviran promet. Pri cerkvi pa zopet ne kaže spomenika graditi, ker se bo v doglednem času prav gotovo cerkev popravljala in bo tedaj spomenik v nevarnosti, da se pokvari ali bi se celo moral odstraniti. Spomenik bi najbolj sodil na pokopališče. Toda pokopališče mora itak biti v najkrajšem času novo, ker je staro že popolnoma izrabljeno in premajhno. Zato bi bilo škoda, ako bi se spomenik stavil na starem pokopališču, katero se bode opustilo. Kakor smo izvedeli, bi spomenik stal najmanj 20.000 din. To je že precej lepa svota. Treba je torej prav resno razmišljati, kako in kam spomenik postaviti, da ne bo denar zavržen. Pisec teh vrst si usoja navetovat sledeče: Najlepši spomin v vojni padlim vojakom bi se postavil na ta način, da bi se postavil Društveni dom v čast in spomin v vojni padlim vojakom. Tukaj imamo več društev, katera kar tekmujejo v delu za prosveto. Nimamo pa nobenega lokala, kateri bi bil za to sposoben. Delovanje društev je zato zelo otežkočeno. Zelo bi bil potreben Društveni dom, kjer bi lahko vsa društva prirejala razne prireditve. Društva so bila dosedaj navezana za razne igre itd. na gostilniške lokale, kateri pa tudi niso za to sposobni, ker so vsi pretesni. Tudi niso prireditve v gostilnah vedno dobre. Nekateri ne gredo radi v gostilno, ker se bojijo zaprave. Zgodi se tudi pri kakšni prireditvi, da ima društvo izgubo, gostilničar pa velik dobiček. Pri tem je pa namen društva zgrešen. Društveni dom nam je potreben, drugače društva ne bodo mogla delovati in bodo zaspala. Društveni dom bi bil res najlepši spomenik našim padlim vojakom. Ob vsaki prireditvi bi se jih spominjali in bi ta dom bil takorekoč nekaki »Pantheon« za naše drage, kateri so dali življenje za domovino. V ta društveni dom naj bi se vzdala plošča z imeni vseh, ki so iz naše župnije v vojni padli. Prostor za društveni dom se bo gotovo dobil v vasi Smartnu, torej v središču župnije. Treba je le začeti. Predlagam, da naj bi o mojem predlogu takoj sklepal odbor za postavitev spomenika ter k seji povabil odbornikez ranih društev, dalje župana, č. g. župnika itd. Glede prostora za spomenik na vaškem svetu pred kaplanijo naj omenim še to, da je isti neprimeren že vsled tega, ker se ravno na istem prostoru vrši kramarski sejem na dan sv. Martina. Kakor mi je znano, dobimo sedaj štiri živinske in kramarske sejme. Da bi se ta prostor kot tržni prostor izločil, ni misliti, ker vas nima drugega primernega prosotra. Neprimerno in neestetično pa bi bilo, da bi razni kramarji postavili svoje šotore okoli spomenika naših dragih in tam barantali ter še celo preklinjali, kar se pri sejmarjih kaj rado zgodi. S tem bi se spomin padlih oneščal. Da bi pa vas Smartno ta prostor za vedno odstopila, nikakor ne verjamem. Torej spomenik nikakor ne spada na taisto mesto in zato prosimo odbor, naj misel na ta prostor takoj opusti. Šelim, da bi se še kdo oglašil in povedal svoje misli o tej zadevi.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Pri nas se vršijo velikanske priprave za dan 8. 12. t. l., ko bode loterijska komisija v navzočnosti notarja in finančne kontrole žrebala, kdo bo postal srečni imetnik krasnih dobitkov, katerih je 250 v skupni vrednosti 50.000 dinarjev. Cena srečki je samo 5 dinarjev. Opozarjamo Vas, da si te srečke gotovo naročite! Natančen seznam glavnih dobitkov lahko čitate v notici »Za srečo« med »Tedenskimi novicami« v današnjem »Slovenskem Gospodarju.« Pazite, da ne zamudite te ugodne prilike, ker čas je kratek!

Gospodarstvo.

IZ SEJE KMETIJSKE DRUŽBE.

Seja se je pričela ob pol 11. uri. Zapisnik zadnje seja se odobri. Ukrepi direktorja se potrdijo, strokovnemu učitelju za sadjarstvo, g. Priolu v Mariboru se dovoli prispe-

vek 1000 dinarjev za potovanje na Holandsko glede preučevanja ondotnega načina sadne trgovine in ameriškanskega pakovanja sadja. Poročilo živinorejskega odseka se vzame na znanje. Predlaga zavarovanje živine po manjših okoliših, ker nimamo pričakovati od nikod podpore razun po lastnih okrajnih zastopih na Stajerskem in po živinorejskih odborih na Kranjskem. Samopomoč! Delujoče živinorejske zadruge bo treba podpirati, speče obuditi k življenju, pri snovanju novih pa bo treba velike pridnosti. V prvi vrsti se naj skrbi za rejo dobrih plemenjakov. Izbor plemena. Rejska središča se naj podpirajo.

Odbornik Steblovnik vpraša, kak vpliv ima Kmetijska družba na nakup plemenske živine. Predsednik pojasni, da samo moralični. Steblovnik želi, da bi Kmetijska družba aktivno po svojih strokovnjakih sodelovala pri nakupu plemenske živine potom države.

Občni zbor bo dne 17. decembra t. l. Glasom pravil se mora izžrebat ena tretjina odbornikov. Izgledalo je, kakor bi se samostojni hoteli tokrat držati pravil, v zadnjem hipu pa so si zopet premislili in celo tisti, ki so prvokrat glasovali za predlog g. Jana, so nazadnje iz strankarske zagriženosti zapustili svoje boljše prepričanje ter vrgli puško v koruzo, rekoč: »E, nismo razumeli!« Prodl je nepravilni, samostojni predlog in odborniki SLS so izjavili, da bodo vložili proti kršitvi pravil protest ter so se demonstrativno odstranili iz dvorane.

Samostojni so nato začeli žrebat in iz Stajerske izpadejo odborniki: č. g. dr. Jančič, Steblovnik in Košar.

Ker niso upoštevali pravil, so prišli s svojim načinom razlage pri edinem koroškem delegatu v zadrego, ker niso vedeli, katero njegovo tretjino bi naj izžrebali. Predsedstvo pa so pri žrebanju vrgli v en klobuk, dočim se pri stajerskih in kranjskih odbornikih to ni smelo zgoditi. Doslednost pa tak!

Zanimivo je tudi bilo, kako so naši morali podučiti samostojne, da ni Pucelj dosegel nobnih lovorik pri ukinitvi ogromnih carin na poljedelske stroje in na umetna gnojila, ampak naš poslanci. Ta stvarni popravek so molče vtaknili v žep.

Ko se je vzelo na znanje predsednikovo in tajniško poročilo, se je seja zaključila.

Carino na galico je hotela sedanja vlada zvišati tako, da bi stala v bodoče še polovico več čnega sedaj. V finančnem odboru je poslanec naše stranke Vlado Pušenjak odločno nastopil za koristi vinogradnikov in je zahteval, da se carina za galico popolnoma opusti. Pri seji, ko se je razpravljalo o carini na galico, je bil navzoč tudi poslanec dr. Pivko. A on ni niti besedice spregovoril. Ali bodo zdaj vinogradniki Petovar, radenski Zemljčič, limbuški Robič in njih politični prijatelji zadovoljni z obnašanjem poslanca dr. Pivka? — Fr.

Pozor, vsi živinorejci, mesarji in živinski kupci! Že iz predvojnega časa je znano, da so bili živinski sejmi pri Šmarjeti ob Pesnici vedno prav dobro obiskani ter se je ondi dalo živino večinoma boljše kupiti in tudi prodati, kakor v marsikaterih večjih sejmiskih krajih. Oblast je živinske seje pri Šmarjeti zopet dovolila in sicer se vrši prihodnji sejem tukaj v torek, dne 24. t. m., torej slučajno letos isti dan kot v Mariboru. Kljub temu se obljublja velik sejmiski obisk. Vsi mesarji, živinorejci in kupci, obiščite ta na prvi sejem mnogoštevilno, kakor vedno v predvojnih letih!

Mariborski trg dne 14. novembra 1925. Poplava od 11., 12. in 13. novembra, ki je nastala vsled dolgotrajnega deževnega vremena, je tudi vplivala na mariborski trg dne 14. novembra. Zjutraj je bilo sicer že 54 slaninarjev na trgu, toda s krompirjem in zelenjavo, kakor tudi s sadjem naloženih vozov je bilo le 15. Šele po 10. uri dopoldne je prišlo več ljudi na trg. Slaninarji so prodajali kakor po navadi svinjino po 20 do 30 din., slanino po 25 do 30 din. in drob po 20 din. 1 kg; domači mesarji pa govedino po 10 do 15 din., teletino po 12.50 do 15 din., svinjino po 20 din., klobase po 25 do 35 din., prekajeno meso po 30 do 40 din., gnjat po 40 do 50 din., drob po 8 do 15 din. kg. — Perutnine je bilo zjutraj komaj 300 komadov, okoli 10. ure pa, ko je solnce zasijalo, so prinesli še 400 komadov na trg. Cene so bile: kokošem 30 do 60 din., racam, gossem in puranom 50 do 125 din., grlicam 35 din., golobom 30 do 40 din., domačim zajcem 10 do 50 din. komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje in cvetlice: Pretečeni teden je bilo 150, to pot pa samo 15 vozov, kar je pripisati tudi prejšnjemu slabemu vremenu. Cene so bile krompirju 3.50 do 5 din. za mernik (7½ kg), oziroma 1.25 do 2 din. kg, solati 1.25 do 2.50 din. kg, glavni solati, endiviji in ohrovu 0.75 do 2 din., pesi 0.25 do 1 din., korenju 0.25 do 1 din., karfiolu 2 do 12 din., zeljnatim glavam 0.50 do 2.50 din. komad, čebuli 1.25 do 5 din., česnu 3 do 6 din. venec, kislemu zelju 3 din., kisli repi 2 din., fižolu 2 do 5 din., paradižnikom 1.50 do 3 din., ovčjemu siru 20 din., trapistovskemu siru 25 din., maslu 44 do 50 din., kuhanemu maslu 50 do 60 din. kg, mleku 2.50 do 3.50 din., smetani 12 do 14 din., maslinemu olju 30 do 48 din., bučnemu olju 28 do 32 din. liter, jajcam (ki so postale dražje) 2.25 do 2.50 din. komad, sirčku 1 do 10 din. hlebeček. Sadja je bilo primeroma dosti na trgu. Cene so bile jabolkom in hruškam, ki so se podražile, 5 do 14 din. kg, grozdju (ki je tudi dražje) 8 do 12 din. kg, kostanjem 5 do 8 din. kg, pečenim kostanjem 6 do 7 din. liter; limonam 1 do 2 din. komad, figam 6 do 10 din. venec, kokosovim orehom 15 din. komad. Cvetlicam 1 do 8 din., v lončkih 15 do 50 din. komad. — Lončene in lesene robe je bilo malo. Cene so bile 1 do 100 din., lesenim ročnim vozovom 100 do 250 din., večjim vozovom 500 do 1700 din., brezovim medlam 4 do 6 din. komad. — Seno in slama: Dne 7. in dne 11. t. m. radi deževnega vremena ni bilo nič, v soboto, dne 14. t. m. sta pa bila samo 2 voza slame iz Bohove na trgu. Ta se je prodajala po 45 din. za 100 kg.

MALA OZNANILA.

Vegetabilno, fosforokislo krepilno krmilo za prašiče, krave, volje, konje, teleta in perutnino, je priznано kot najboljšo krmilo. Učinkuje hitro rast mesa in masti, povzdigo molznosti, pospešuje tek in nagon k kretju in čvrsti razvoj krepkega okostja. Cena 10 kg 60 D, 50 kg 120 D. Naroča se pri glavni zalogi vegetabilnih krmil Cerkvenica-Rakek. 6-1 1281

Mlinarski pomčnik, več v valjčnem ter kmetiskem mlinu, trezen, pošten in marljiv se sprejme. Ponudbe na naslov: **Maribor** Maslnak, valjni mlin, Sv. Jurij ob juž. žel. 1383 2-1

Sprejme se moški, ki bi samostojno opravljali vsa gospodarska dela in vinograd. H. Vokač, Celje, Zagrad 36. 1361 3-1

Trezen in pošten oskrbnik (Schaffer) oženjen, po možnosti brez otrok, v vinarstvu, sadjarstvu in živinoreji dobro verziran, se sprejme v začetku decembra za vinogradniško posredstvo. Ponudbe naj se pošljejo na anonončno upravo Hinko Sax v Mariboru, pod št. 1711. 1376 3-1

Išče se spreten, samostojen izdelovatelj bučnega olja, kateri bi bil sposoben voditi celi obrat. Nagrada ni izključena. Stanovanje prosto. Ponudbe s prepisom sprave, opisom družine in zahtevami poslati je na upravo lista pod »Izdelovatelj bučnega olja«. 1372

Kuharica za vse, z dobrimi sprave, pošena, marljiva, katara rada in dobro kuha, razume vrtna dela, se sprejme takoj v stalno službo k dvema osebam. Plača 1200 kron. **Lekarna Schwarz**, Ljutomer. 1357

Trgovski učenec, ne pod 15 let star, močan, zdrav, poštenih staršev, kateri ima veselje do trgovine, se sprejme takoj v trgovino s specerijskim blagom. Hinko Kreft, trgovec v Ptaju. 1353

Sprejemam takoj pridn. učenca, nad 17 let starega, kateri ima veselje se učiti mlinarske obrti v valjčnem mlinu. Meseca plača 125 D. Hrana in stanovanje v hiši. Oglasiti se je pri Antonu Polanc, valjni mlin, Radeče pri Zidanem mošću. 1381

Iščem gospo zmožno, da vodi samostojno trgovino z mešanim blagom. Mora znati tudi šivati. Drugo po dogovoru. — Ponudbe na upravo lista. 1335

Viničarja s 4 ali 5 delavci sprejme oskrbnikstvo graščice Neukloster, Sv. Peter v Sav. dolini, kamor se pošljejo pismene ponudbe. Vstop 1. januarja 1926. 1332 2-1

Majar, ožr. švajcer, ki bi oskrboval 15 krav z malo družino ali samec se išče. Nastop 1. ali 15. decembra. Plača po dogovoru. Ponudbe je poslati na upravo »Slov. Gospodarjac«. 1308 3-1

Podarke pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Franc Repič, sodarski mojster v Ljubljani, Korojska ulica 18. 1261 5-1

V najem se da lepo posredstvo v Resniku na Pohorju, na katerem se približno 15 glav živine lahko redi pod ugodnimi pogoji. Natačnejša pojasnila da Josip Kurik, Zreče.

Hiša z 2 oralom zemlje pri Sv. Petru pri Mariboru št. 23, se prodaja. Vpraša se tam. 1365

Hiša z dvema oraloma travnika na okrajni cesti, ugodna lega za vinograd. Cena 17.500 dinarjev. Dr. med. Lautner Pavel, Loče pri Poljčanah. 1364 3-1

Majhno posredstvo v bližini Maribora se prodaja. Stanovanje takoj na razpolago. Naslov v upravnistvu. 1368

Umetni mlin na dobri vodi, sredi Ptujkega polja (ev. s krčmo) bo se 26. novembra ob 10. uri na ptujski sodnji prodal. 1375

Posredstvo, tri njive, sadonosnik, travnik za 6 glav živine, zidana hiša, hlevi, blizu farne cerkve v mariborski okolici na prodaj. Naslov v upravnistvu. 1347 2-1

Prodaja se kmetijsko posredstvo, 20 oralov, njiv, travnikov in gozda, s hišo in gospodarskim poslopjem, ter nekaj inventarja v bližini Vojnika pri Celju za 100.000 D. Vpraša se: Realiteta pisarna Arzenšek in Comp. Celje. Kralja Petra cesta 22. 1369 3-1

Več posredstev v najem in prodajo pod ugodnimi pogoji. Naslovi pri Marstan, gospodarski oddelek, Maribor, Rotovski trg 1. 1379

V najem se odda gostilna in veletrgovina vina, z vsem posredstvom, lepe njive in travniki veliko gospodarsko poslopje z vsem inventarjem, kozolec, velika založna klet s sodi, na zelo prometnem kraju ob cesti in železnici. Dopise na J. Koprivec, Grosuplje Dolenjsko. Ogled je mogoče samo popoldne proti pordnevi poprejšnji naznanitvi. 1372 3-1

Posredstvo v izmeri 42 oralov se takoj prodaja. Obsega več dobrih travnikov, njiv, gozd z mladim lepim lesom, dva vinograde v prav dobrem stanju z zasebnim viničarskim poslopjem. Gospodarska poslopja prostorna, vsa z opeko krita. Lastni novi mlin z dvema paroma kamenja. Redi se lahko 10 do 12 glav živine. Njive prikladne za gojenje hmelja, ki ga je doslej nasajenih 5000 sadežev. Lahko bi se ga nasadilo še enkrat toliko, brez škode na pomanjkanju drugih poljskih pridelkov. Hmeljevke se istotako dobe iz lastnega gozda. Na željo se prodaja skupno z vso premočino. Natačnejša pojasnila daje Franjo Tajšek, posestnik v Dobriču, obč. Sv. Andraž pri Veljenu. 1370 2-1

Lepo stanovanje, soba in kuhinja s pritliklinami v Pobrežju, Drevoredna ulica 7 se menja z drugim enakim stanovanjem. 1382

Kroje (snite) po najnovejši modi, poljubne, za dame in gospe, izdeluje in razpošilja po meri Knafejl Alojzij, strokovni učitelj za krojaštvo v Ljubljani, Križevniška ulica 2. 1356 2-1

Triletni konj in malorabljen slamozeznica se prodaja. Nova vas, Bolkankova cesta 17, Maribor. 1366

Trte vseh vrst prodaja Martin Horvat, Gabrnik, pošta Juršinci pri Ptaju. 1377 2-1

Večjo množino cepljenih trienolnih jabolčnih in brusovih okulantov ter divjake ima v zalogi po nizki ceni Lovrenc Glinšek, Sv. Ilj pri Veljenu. 1310 4-1

Pozor! Ravno došlo blago, nove cene. Platno, barhenti, druk hlače, svileni robci, sukno itd. Dobiva se najceneje pri Trpinu, Glavni trg 17.

Kmetijsko in konzumno društvo v Smarju pri Jelšah nudi pristni jabolčnik. 1334 2-1

Izjava. Podpisana izjavljata, da nista plačnika nobenih dolgov, ki bi jih napravil najin sin Rudolf Ljubec, Janez in Jera Ljubec, posest. Brengova št. 4. Sv. Anton v Slov. gor. 1363

Podplate in usnje

se dobi najceneje v novi trgovini pri **IVANU GRGIČU, MARIBOR**, 1359 Trg svobode. 2-1

MLEKO

iščem za dnevno dobavo 1000 do 1500 litrov. Mleko mora biti polnomastno in pasterizirano. Ponudbe z naznanilom najnižje cene na prodajnem kolodvoru se pošljejo na

Mlekarno Richter, Zagreb, Starčevićev trg 11. 1374

Kupujem

in plačam najboljše tudi letos

fižol

gobe, orehe, vosek in sivi mak **IVAN DEČKO, CELJE**, Glavni trg 10 tik farne cerkve. 1380 5-1

Izjava.

Jaz podpisani prekličem vse, kar sem govoril o Rudolfu Partiču, mesarju in gostilničarju v Zgornjem Dupleku, kot neresnično, obžalujem tozadevne očitke in plačam stroške. 1367 Ivan Auda.

Kostanjev les za tanin

kupuje in prosi za oferte z navedbo množine vagonov, nakladalno postajo in skrajno ceno za dobavo do konca tega leta.

ERNEST MARINC, CELJE, Zrinsko-Frankopanska ul. 4.

Gledališki frizer

za dame gospe in za odrede na deželi

R. GROBELNIK
Celje
Glavni trg 17

SHRANITE!

Posoja Miklavževe lasulje, brade, kape, palice, sploh gledališke lasulje. Zal. šmink, krepa, pudra itd. Popravlja puže, zaponke (špange). Zaloga sredstva za rast in proti izpadanju las, sredstva zoper kurja očesa, sredstva zoper dlake, pege, bradavice. Zaloga glavnikov, zaponk, lasnic. Parfumi. Prašek za pranje glave, prašek za briti. Barvanje las. (Zajamčeno neškodljivo, neizpranjivo in traja do dorasta las.) Kupuje vse vrste las. Na razna vprašanja odgovarjam brezplačno. 1352

ZAHVALA.

Najiskrenejše se zahvaljujemo vsem, ki so pripomogli do tako lepega pogreba našega ljubljene očeta in soproga

Antona Potočnik

ki so nas zapustili v 67. letu svoje starosti dne 5. novembra 1925.

Najprej se zahvaljujemo domači čč. duhovščini za tolažbo v bolezni, sprevidenje in govor ob grobu; krajnemu šolskemu svetu Novacerkev; občinskemu odboru Novacerkev, orožništvu iz Podlehnik, in konkurenčnemu odboru pri Sv. Trojici v Halozah; vsem sorodnikom in spremljevalcem.

Kornice, dne 7. novembra 1925.

Terezija Potočnik, žena. — Jožef, Antonija, Ana, otroci.

ZAHVALA.

Vsem, ki ste v času prezgodnje smrti naše ljubljene ranjke soproge, gospe

Marije Tuhtar

sočustvovali z nami, sosebno pa še z onim, ki ste jo spremili k večnemu počitku, izrekamo tem potom iskreno zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo še g. zastopniku JGZ g. Vengustu, gasilnim društvoma v Trnovljah in Gaberju, ki sta se udeležila korporativno z njima načelniki g. Pazarinc, Žohar in Pušnikom in lastno godbo pogreba.

Trnovlje, dne 10. 11. 1925.

šaljujoča rodbina Tuhtar in Rezar.

Svinjske kože

kupuje za najvišje cene **JOSIP ROSENBERG**, Maribor, Slovenska ulica 1.

Salodjin, Sulikol, Hypermangan

so dobro preiskušena sredstva proti oidiu itd. na trti. Z navodilom vred se dobi v drogeriji Sanitas, Celje. 803

Štambiljke

vseh vrst izdeluje najceneje Zinauerja naslednik S. Petan v Mariboru, Aleksandrova 43. Na dvorišču. 1266

Vsak bo ne ve, da so v trgovini

JOS. PIRICH

asnarija

MARIBOR, Aleksandrova 21

prevzame vsakovrstne surove kože za izdelavo gornjega usnja, podplatnega usnja, blank in boks. Prodaja po najnižjih brezkonkurenčnih cenah vse vrste usnja. Lastni izdelek. Nakup surovih kož vseh vrst po najboljših dnevnih cenah. 1278

Špecerijske pridelke

posebno lepe kave, surove in žgane, riž, bučno olje, namizno olje, banatsko pšenično moko, dobro krušno moko, kupite najceneje in s točno postrežbo v najstarejši špecerijski trgovini

IVAN SIRK,

Glavni trg v Rotovžu. Kupim tudi več vagonov lepšega celja v glavah. 1074 12-1

FRANC NEGER & SIN

tovarna šivalnih strojev in koles

MARIBOR, SLOVENSKA ULICA 29

Ustanovitev tvrdke 1889.

Tovarniško skladišče in prodajalna Vetrinjska ul. 17

Zastopstvo poznanih PFAFF šivalnih strojev in PUCH kolesa.

ZALOGA vseh drugih fabrikatov kakor vseh delov.

IGLE Leo Lammertz in OLJE fino za vse vrste. — Velika delavnica in lastna poniklovalnica. — Prodaja se po izvanrednih cenah. 1362 5

Sanatorij v Mariboru je zdravilni zavod za bolnike,

opremljen z vsemi novimi zdravilnimi pripomočki in medicinskimi aparati. Vsi prvovrstni mariborski zdravniki in specialisti zdravijo v tem zavodu vse bolezni in sicer na najnovejši način ter izvršujejo, ako treba, vse moderne operacije ravno tako dobro, kakor operaterji večjih mest. V sanatoriju je noč in dan bolnikom brezplačno hišni zdravnik na razpolago. Zelo nizke cene za izvrstno hrano (petkrat, sobo, postrežbo, luč, hišnega zdravnika itd. znašajo samo 30 din. na dan v 3. razredu, 60 din. na dan v 2. razredu in 90 din. na dan v 1. razredu. 1378

ISKALCI ZLATA!

Leta 1849 se je bliskovito raznesla po celim svetu vest:

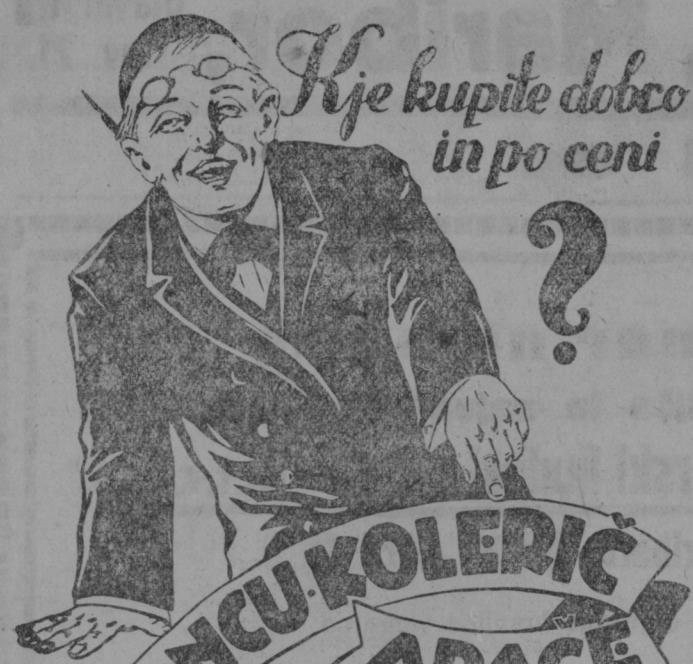
zlato

se je našlo v Kaliforniji! Stotisoče ljudi je hitelo tja v divjem begu za srečo. Mnogi so jo našli.

Vam ni treba več iskati zlata po Kaliforniji in Avstraliji. Zadostuje, da si ob potrebi kupite Zlatorog-terpentinovega mila, kajti vsak tisoč komad vsebuje zlatnik po deset frankov. Poizkusite svojo srečo! Mnogo zlatnikov se je že našlo, mogoče ga tudi Vi najdete!

Kje kupite dobro in po ceni?

Pri FRANCU KOLERIC APACÉ

Velika zaloga
manufakturnega
specerijskega in
železnega blaga.

STROGO REELNA FIRMA.

HA-HA-HA

ne boš strgal, ne, imam močno obleko, ker sem kupil sukno v veletrgovini R. STERMECKI v Celju števil. 24 katera razpošilja trpežno sukno m D 71—, močen ševjot m D 78—, fini kangarn m D 90—. Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kangarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kapovat, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Naročila čez D 500— pošta. prosto. Trgovci engros cena

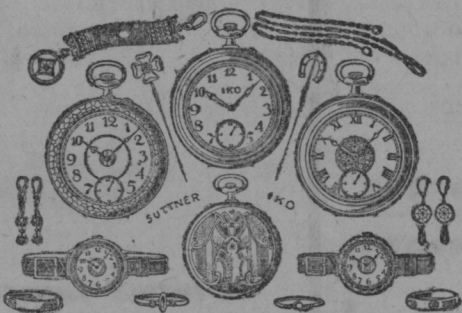

Kmetje šmarskega sreza!

Oglejte si zalogo in informirajte se o cenah, predno kujete Vaše potrebščine v manufakturi, usnju, železnini in speceriji

**v detajlni trgovini
ED. SUPPANZ, PRISTAVA**

Nikdar prepozno, nikdar prezgodaj

ne pridete, ako imate zanesljivo uro iz švicarske tovarne firme Suttner. Suttnerjeve ure gredo natančno do sekunde. — Popravljanja slabih ur stanejo sčasoma mnogo več kot ura sama. — Brezplačno prejmete veliki ilustrovani divot-cenik, ako javite svoj točni naslov razpošiljalnici ur H. Suttner v Ljubljani št. 992. Cenik te stare solidne firme nudi skoro neizčrpno izbiro ur, zlatnine, kakor tudi daril in praktičnih predmetov za uporabo.

Spoštovana gospodinja!

Tudi Vi se morate prepričati, da se dobi v manufakturni trgovini

SREČKO PINLAR, MARIBOR,

Gosposka ulica 5

lepo in trpežno blago za obleke v veliki izbiri in po res nizkih cenah. 1306 6—1

DENAR

si prihranite, ako kupite manufakturno blago

v Celju „Pri solncu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, kakor: sukno za moške, volneno za ženske, hlačevino, tiskovino, baržun, barhent, belo platno, rujavo platno, nogovice, pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo, brisalke, odeje, dežniki, dežni plašči, cefir in plavo platno za srajce, klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! — Za obilen obisk se priporoča:

Alojz Drofent

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna!

Mera obilna.

Predno kupite

blago, oglejte si v manufakturni trgovini K. W. ...

Edne izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si ... jesen in simo

KARO-čevlje

Čistne delavnice — solidne cene,

MARIBOR, Koroška cesta št. 19.

Le najboljše je najceneje.

Pri J. Trpinu v Mariboru,

Glavni trg 17,

se najlažje kupi sukno za plašče, obleke, perilo, dežnike itd., ker je res prav poceni.

Trgovci

zahtevajte cenik in vzorce

čudežnih sveč za božič

edini slovenski izdelek, najcenejši in najboljši. Bengalične žveplenke, bengalične svečice. Bengalični ogenj v vseh barvah brez žvepla in brez smrada za Miklavževe večere in gledališke odre. Lovske patrone vseh kalibrov v različnih bengaličnih barvah. Aparat proti vltomu, za vinograde i. dr. — Cenik ognjemetnih predmetov pošlje se na zahtevo.

»Pyrotec«, prva jugoslovanska pyrotehnična tovarna, Celje.

Zima se bliža!

Preskrbite si razno manufakturno blago pri trdci

Franjo Maier, Maribor,

Glavni trg števil. 9.

Tam dobite odeje, koce, zimsko perilo, barhent, flanelu in vseh vrst sukna za moške in ženske obleke po najnižjih dnevni ceni.

Ali ze veste,

da se v

Celju

v manufakturni in modni trgovini

Franc Dobovičnik,

Gosposka ulica 15

nežalje kupi vsakovrstno blago za obleke, ker je volja ... in so tudi najnižje cene, vsled česar slovi isti ...

... vr za najcenejši nakup manufakturnega blaga.

... nastavljeni, železničarji, kakor sploh stranke, ...

... pridejo iz dežele nalašč kupovat, dobijo znaten popust.

Za trgovce poseben oddelak na debelo.

Svečarna, medicarna in slaščičarna

Pisanec & Dolinšek, Ptuj

Panoška ulica 8, (pri pošti)

ima v zalogi prvovrstne voščene oltarne, nagrobne, ... grebne in namizne sveče vseh velikosti, kakor tudi bele in barvane svečice za božično drevo po jako nizkih cenah.

P. n. trgovcem na deželi priporočava vsakovrstne ... dičarske izdelke, različne miklavže ter krampuse za Miklavžovo, izvanredno lepe medene, sladkorne, penaste, ... kerne in čokoladne obeske po brezkonkurenčnih cenah za Božič, nadalje različne okraske in božične nakite za božična drevesca.

Na drobno!

Na debelo!

Pri večjem naročilu franko zaboj.

Za obilen obisk se najtopleje priporočava

1926

Pisanec & Dolinšek,

Na obrokel

Manufakturno in konfekcijsko, vezene, pletenine i. t. d. kakor moške in ženske obleke po meri iz lastne prvovrstne krojačnice ter premog in drva dobite proti ugodnemu odplačevanju le pri trdci.

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

dražba z u. z.

Maribor, Vojašniška ul. 2, plazna Gregorčičeva ul.

Naložite denar le pri

**Ljudski posojilnici
v Celju**

reg. zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica 4

poleg davkarije (poprej pri »Belem volu«), kjer je najbolj varno naložen in se najugodnejše obrestuje.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica

Posojila po najnižji obrestni meri.

Vse kar potrebujete

za sebe, svojo družino, svoje prijatelje najlepšo zlatnino in srebrenino, ure, verižice, prstane uhane, zapetnice in ves nakit v vsaki ceni; dalje aparate za britje in rezanje las, nože, škarje, doze za cigarete, denarnice, listnice, godala in najrazličnejše praktične predmete morete kupiti brez vsakega rizika, ker Vam se nepovsečno takoj na željo zamenja z drugim. Preglejte bogato ilustrovani divot-cenik, ki ga dobite brezplačno od svetovne trdnice H. Suttner v Ljubljani št. 992.

Somišljeniki inserirajte!

Velepražarna kave Meznarič Rado, Maribor, Glavni trg št. 21.

Trgovci, zahtevajte ponudbe!

Najbolje in najvarneje naložite svoj denar pri Okrajni posojilnici v Ljutomeru,

ki obrestuje hranilne vloge navadne po 8%, večje in vezane po dogovoru tudi višje. Sprejema hranilne knjige drugih denarnih zavodov kot gotovino ter izvršuje vsa nakazila. — Tekoči računi.

Suhe gobe, orehe.

vosek in vse druge deželne pridelke kupuje po najvišjih cenah:

ANTON FAZARINC, CELJE.

Ima na izbiro in velike zaloge: kave, riža, mila, sveč, najfinjših čajev, ruma, konjaka in vseh vrst specerijskega blaga

po najnižjih cenah.

Zamenja tudi žito za najfinjšo baško moko. 1168 10—1

Denar naložite najbolje in najvarneje pri Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6.

ki obrestuje hranilne vloge po

najugodnejši obrestni meri.

Zvonolivarna Zvonoglas, Maribor

daje vsem p. n. interesantom na znanje, da vliva razen prvovrstnih bronastih zvonov tudi vse v

livarsko stroko spadajoče predmete

iz bron, medij in železa. — Vabijo se radi tega vse tovarne, mehaniki, ključavničarji, trgovci itd., da krijejo svoje potrebščine pri navedeni tvrdki, katera izvršuje vsa naročila hitro, solidno in po zelo nizki ceni.

Kupuje se tudi stari kovinski material.

SVEČARNA IN VOŠČARNA

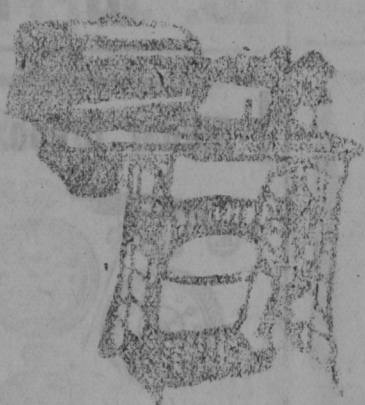
FRANJO CVILAK, SL. BISTRICA

proizvaja in izdeluje voščene sveče za oltarje, voščene svitke, svečice za božična drevesa, gladke in zvretene ter raznovrstne sveče za trgovce za hišno rabo, kakor stearinske sveče, kompozicijske sveče, nagrobne sveče (konsumne sveče »Viktorija«), Barok-sveče za lustre, vseh vrst okrašenih sveč in svitkov.

Izdeluje se tudi medeno pecivo, krampuse, miklavže ter priporočam se vsem gg. trgovcem in cerkvenim oskrbništvom za izredno in prvovrstno blago.

Zahtevajte ceniki! — Postrežba točna ter solidna! — Cene zmerni! — Trdka odlikovana z zlato kolajno.

Brezplacen pouk!

15 letno jamstvo!

Najpopolnejši Stoewer šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, si oglejte to izrednost pri trdki

Lud. Baraga,

Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I.

Oglasi v „Slov. Gospodarju“ imajo najboljši uspeh!

Prva žebljarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Glavna: Žebljarska zadruga, Kropa (Jugoslavija).

Telefon interurban Podnart.

Brzjavke: Zadruga Kropa.

Žebli za normalne in ozkotirne železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, les i. t. d., žebli za čevlje. Spojke za odre in prage, spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuke za podobe, zid, cevi, žlebe i. t. d. Vijaki z maticami. Podložne pločice. Maticice. Zakovice za tenderje, kotle, sode, mostove, pločeno, kolesa itd. Vijačni čepi. Verige.

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in rabah najceneje.

Ilustrovani ceniki na raspolago! — Prodaja se samo na debelo trgovcem.

Zadružna gospodarska banka d. d.,

Podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Poblaščeni prodajalci srečk državne razr. loterije.